

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, KOVO – MARCH 13, 2012 • Vol. CIII Nr. 30

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 03-12-12

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Lietuviško filmo premjera Čikagoje, „Gene Siskel Film Center“ – 10 psl.

- Silpnoji šūkio „Lietuva lietuviams“ pusė – 2
- Pirmoji JAV prezidentė bus skautė! – 3
- Tik tiesa gydo ir laisvina – 3
- Gausūs Kovo 11-osios renginiai vyko daugelyje JAV miestų – 1, 4
- Veikli Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija – 5
- Nuo Tėvynės iki New York – 6
- Šventadienis – 8
- Paskutinė kadencija (11) – 9
- In memoriam J. Rygelis – 9
- Sudie nuoširdžiam bendradarbiui – 11

Valiutų santykis
1 USD — 2.63 LT
1 EUR — 3.45 LT

Gausūs Kovo 11-osios renginiai vyko daugelyje JAV miestų

Čikaga (LR ambasados JAV, „Draugo“ info) – Lietuvos Respublikos ambasada ir generaliniai konsulatai JAV kartu su vietos lietuvių bendruomenėmis kovo 11 d. surengė Nepriklausomybės atkūrimo dienių skirtus renginius daugelyje Amerikos miestų. Bene didžiausią šventę už Atlanto surengė LR gen. konsulas Čikagoje, sukviets daugiau nei 2,000 svečių į Kovo 11-osios minėjimą ant Michigan ežero kranto įsikūrusiame laisvalaikio ir pramogų centre „Navy Pier“. Susirinkusius sveikino LR gen. konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė, LR švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius ir LR ambasadorius JAV Žygmantas Pavilionis. Ž. Pavilionis įteikė Sausio 13-osios medalių už nuopelnus ginant Lietuvos Nepriklausomybę Čikagos lietuviui Ernestui Lukoševičiui.

Po oficialios dalies vyko vietos lietuvių ir iš Lietuvos atvykusių tautinių šokių ir muzikos ansamblių pasirodymai, žinomų lietuvių menininkų darbų paroda, Lietuvių tautodailės instituto Čikagos skyriaus parengtos lietuviškų audinių parodos pri-

Lietuvių tautodailės instituto Čikagos skyriaus narė Marija Meškauskaitė (sėdi dešinėje) smalsuoliams rodė, kaip lietuviškai marginti velykinius kiaušinius.

Jono Kuprio nuotr.

statymas. Vidurdienį šventinę programą pradėjo Čikagos lietuvių meno ansamblis „Dainava“, vėliau tautinius šokius žiūrovams pristatė šokių ansamblis „Grandis“, po jų dainavo vaikų popchoras „Svajonė“, linksmi-

no lietuvių liaudies kapela iš Indianapoliso „Biru Bar“. Tradiciniais lietuvių muzikos instrumentais – kanklėmis, skudučiais, skrabalais, birbyne – skambino Genės Razumienės vadovaujama „Gabija“. Nukelta į 4 psl.

Prezidentė ragina Vyriausybę dirbti toliau

Vilnius (ELTA) – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė Raimundą Palaitį palieka vidaus reikalų ministro pareigose. Tokį sprendimą ji priėmė kovo 12 d. po susitikimo su premjeru Andriumi Kubiliumi, R. Palaičiu ir Liberalų ir centro sąjungos pirmininku Algiju Čapliku. Prezidentė po susitikimo aiškios nuostatos R. Palaičio atžvilgiu neišsakė, tačiau teigė esanti įsitikinusi, kad konservatorių ir liberalcentristų koalicija turi dirbti iki kadencijos pabaigos. „Ar nori dirbti

kartu, turi apsispręsti patys. Jeigu to nesugeba, ginčą spręsti politinėmis priemonėmis galės Seime“, – po susitikimo sakė valstybės vadovė. D. Grybauskaitės teigimu, ji nepalaiko nė vieno iš koalicijos partnerių. „Nedalyvausiu koalicijos partnerių priešrinkiminiuose apsisistumdymuose“, – pabrėžė D. Grybauskaitė. Prezidentė taip pat pažymėjo, jog Vyriausybę ir koaliciją palaiko strateginiais klausimais, tačiau būtinas valdančiosios daugumos pasiryžimas baigti pradėtus darbus.

Atsižvelgdama į susidariusią padėtį ir prezidentės sprendimą Seimo pirmininkė konservatorė Irena Degutienė siūlo vasarą rengti pirmalaikius Seimo rinkimus. Premjeras savo ruožtu teigia, kad prezidentės sprendimas dėl vidaus reikalų ministro nepadės Vyriausybės darbui. Vyriausybės vadovas kovo 6 d. perdavė prezidentei teikimą atleisti vidaus reikalų ministrą, teigdamas, kad šis suklydo atleisdamas Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos (FNTT) vadovus.

A. Skujytei – pasaulio čempionato bronza!

Stambulas (ELTA) – Stambule (Turkija) vykstančio 14-ojo pasaulio lengvosios atletikos uždary patalpų čempionato moterų penkiakovės varžybose kovo 9 d. Lietuvos atstovė Austra Skujytė iškovojo bronzos medalį.

A. Skujytė planetos uždary patalpų pirmenybių prizininke tapo antrą kartą. 2003 metais Budapešte (Vengrija) ji taip pat pelnė bronzą. 32-ųjų metų lietuviė surinko 4,802 taškus ir 62 taškais pagerino sau pačiai priklausiusią Lietuvos rezultatą. Pasaulio čempione tapo ukrainietė Natalija Dobrinska. Ji surinko 5,013 taškų ir 22 taškais pagerino pasaulio rezultatą, kuris nuo 1992 metų vasario 15 dienos priklausė rusei Irinai Belovai. Sidabro medalį iškovojo nugalėtojos vardą gynusi britė Jessica Ennis (4,965 tšk. – nacionalinis rekordas).

Paskutinėje, penktojoje, rungtyje – 800 m bėgime – A. Skujytė liko paskutinė – aštunta. Ji nuotolį įveikė per 2 min. 19,99 sek. ir pasiekė geriausią asmeninį sezono rezultatą. Pirmoje rungtyje – 60 m barjeriniame bėgime – Austra buvo šešta (8,57 sek.), šuolių į aukštį varžybose – pirma (1 m 90 cm). Abiejose rungtyse lietuviė pagerino asmeninius rekordus. Rutulio stūmimo varžybose A. Skujytė užėmė antrą vietą, o šuolių į tolį varžybose – šestą. Po keturių rungčių mūsiškė bendroje įskaitoje buvo antra. Penkiakovės varžybose dalyvavo aštuonios lengvaatletės.

Pasaulio lengvosios atletikos uždary patalpų čempionato moterų penkiakovės varžybose Lietuvos atstovė Austra Skujytė iškovojo bronzos medalį.

ELTA nuotr.

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Dažnas lietuvių renginys ar suėjimas neapsieina be kalbų apie mūsų gyvenimą šiaurės ir anapus Atlanto, apie Lietuvos įstatymus. Tačiau ne visi, kuriems rūpi Lietuvos ir išeivijos reikalai, žino, kad jie turi galimybę patys dalyvauti šių reikalų svarstyme ir sprendime, būdami Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo nariais. PLB XIV Seimas šaukiamas Vilniuje 2012 m. rugpjūčio 7–10 d., iš Jungtinių Valstijų jame gali dalyvauti 30 atstovų, kuriuos išrinko JAV LB XIX Taryba.

Tad nepraleiskime galimybės turėti savo atstovus, svarstant viso pasaulio išeivijai svarbius klausimus. Kandidatu į PLB Seimą gali tapti kiekvienas JAV Lietuvių Bendruomenės narys, kurį pasiūlys bent du JAV LB nariai. Jeigu norime, kad JAV išeivija būtų atsakingai atstovaujama PLB Seime, iki 2012 m. kovo 31 d. siūlykime aktyvius Bendruomenės žmones JAV LB rinkimų komisijos pirmininkei Janinai Udrienei el. paštu udrys@sbcglobal.net arba adresu 31220 Country Ridge Cr., Farmington Hills, MI 48331. Daugiau informacijos galite gauti paskambinę tel. 248-788-3417.

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitatavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adresą, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaite
dalia.cidzikaite@gmail.com
Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome prisiūti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Kovo 11-osios proga lietuviškoje žiniasklaidoje vėl apstu ginčų, ar posakis „Lietuva – lietuviams“, – korektiškas. Beje, tokios ir panašios diskusijos tampa vis aktualesnė. Mat ir šūkių, viešai rodomų Lietuvai svarbių švenčių metu Vilniaus ar Kauno gatvėse, – vis daugiau. Tad daugiau ir pykčių, ir nesupratimų. Kartais jau keblu susigaudyti: džaugiamės visiems lietuviams svarbia švente ir puoselėjame vienijančius aspektus ar tiesiog ieškome priežasties nesutarimams tiek su saviškiais, tiek su tautinėmis bendrijomis.

Beje, esu iš tų lietuvių, kurie posakyje „Lietuva – lietuviams“ neįžvelgia nieko blogo, smerktino ar užgaulaus. Kiekvienas išsilavinęs, geranoriškas kitatautis, mano supratimu, suvokia, kodėl kartais skanduoju šį šūkį, kodėl į lietuviškas šventes ir minėjimus vis dažniau atsinešame tokių plakatų. Išankstinių prietarų ir nusiteikimų neturintys, bent kiek su Lietuvos istorija susipažinę užsieniečiai kuo puikiau suvokia mūsų nerimą: lietuviai silpsa dėl menko gimstamumo, didelės emigracijos ir augančios gausių kaimynių įtakos. Paslėptų imperinių ambicijų neturintys užsieniečiai nėra akli. Jie kuo aiškiausiai supranta, kad gal ir ne visuomet korektiškai skambantys mūsų šūkiai viso labo tėra gynybinė laikysena – išnykimo pavojaus persekiojama tauta desperatiškai ieško būdų, kaip išsaugoti savo tautiškumą. Ir nieko daugiau. Jokių agresyvių, diskriminuojančių planų lietuviai, skanduojami „Lietuva – lietuviams“, neturi ir negali turėti. Posakis „Lietuva – lietuviams“ neatrodo kuo nors labai iššaukiantis dar ir dėl to, kad pagal šią taisyklę gyventi stengiasi visos pasaulio tautos. Tiek gausios, tiek mažos, tiek Afrikoje, tiek Europoje, tiek Azijoje. Tik apie tai garsiai kalbėti – neįprasta, nepatartina.

Per pastaruosius 25 metus daug kur keliavau. Kelionių metu nesutikau tautos, kuri labiau mylėtų kitataučius nei saviškius. Net pačios vaišingiausios tautos savo toleranciją rodydavo saikingai – kol kitatautis netapdavo varžovu vietiniam. Puikiai prisimenu Tbilisyje sutikto įtakingo gruzino perspėjimą per daug nesizavėti kaukazietišku svetingumu. Gruzinas pabrėžė: nors esame vaišingi, tačiau niekas tau Gruzijoje neleis padaryti išpūdingos karjeros, lemiamu metu gruzinas vis tiek pasirinks gruziną...

Taigi šūkio „Lietuva – lietuviams“ esmė, man regis, – supranta. Taip gyventi trokšta absoliučiai visos tautos. Tik padorios, demokratiškos, žmogaus teises gerbiančios valstybės nediskriminuoja kitataučių, jos tik rūpinasi, kad tautinių bendrijų įtaka netaptų per daug didelė ir sunkiai suvaldoma. Kam apsiuers liežuvis pareikšti, esą tokia valstybės laikysena – amoralinė? Tik piktaivaliui gali nepatikti, jog Lietuva siekia neprarasti lietuviškumo ne tik Kaune, bet ir Šalčininkuose, ir Visaginė. Visos tautos priešinosi per dideliui kitataučių įsigalėjimui. Tačiau protingosios tautos apie tai garsiai nekalba ir šūkį „Lietuva – lietuviams“ jos įgyvendina tyliai, slapta.

Silpnoji šūkio „Lietuva – lietuviams“ pusė

GINTARAS VISOCKAS

O primityviosios tautos – apie tai vien tik kalba, bet nieko konkrečiau nedaro. Prie kurių priskirtina Lietuva, man regis, visiems akivaizdu.

Neseniai internetiniame Lietuvos dienraštyje Delfi.lt perskaičiau parlamentaro tautininko Gintaro Songailos straipsnį „Lietuva – lietuviams! Kas netinka?“ Teisingas, įžvalgus straipsnis. Dėmesio vertas paaikškinimas, kodėl atsirado daug „Kovo 11-osios jaunimo eitynių šūkis ‘Lietuva – lietuviams’“, atkreipia dėmesį į tai, kad Lietuva privalo būti apginta, kad ji turi išlikti lietuvių žeme. Lietuvių tauta ir lietuviškoji kultūra sudaro gyvybinį valstybės pagrindą. Nors šiais laikais mėginama piršti net ir tokias ideologijas, kad esą tautos – tai menami ar dirbtiniai konstruktai, tačiau mūsų pačių istorija įrodo visai ką kita...”. Ar galima nesutikti su tokiu parlamentaro pareiškimu?

Man regis, svarbus ir kitas parlamentaro pastebėjimas, paskelbtas ten pat. „Vieni jau net ir dr. Joną Basanavičių kaltina tuo, kad jis esą nuvedė Lietuvą neteisingu, ‘etnocentristiniu’ keliu, ir siūlo nurašyti visą prieškarinę lietuviškąją istoriografiją, kurios simboliu tapo ‘Šapokos istorija’, o kartu ir visą ‘etnolingvistinę’ moderniosios lietuvių kultūros tapatybę, kuri buvo sukurta ‘Smetonos laikais’.” Nematau nieko blogo ar smerktino, jei tokių rašinių lietuviškoje informacinėje erdvėje pasirodys ir daugiau. Kosmopolitai, globalistai nusipelnė kritikos.

Ir vis dėlto saiko jausmas reikalingas visiems. Ar nepersistengiame, su savimi dieną naktį nešiodami šūkį „Lietuva – lietuviams“? Nepamirškime: šis šūkis erzina kai kuriuos Lietuvoje gyvenančius kitataučius. Erzina net tuos, kurie Lietuvos atžvilgiu yra nusiteikę draugiškai, geranoriškai, tolerantiškai. Parlamentaras Songaila klausia, kas netinka? Atsakymas labai paprastas. Per daug, per dažnai pabrėždami šią nuostatą buriame prieš lietuvius nusiteikusių kitataučių gretas ir atitoliname mums lojalias, ištikimas tautines bendrijas. Kremliaus ir Varšuvos šovinistams tuo pačiu suteikiame papildomų antilietuviškų argumentų.

Pastaruosius penkerius metus daug domėjausi kai kurių Lietuvos tautinių bendrijų gyvenimu, paskelbiau dešimtis išsamių straipsnių apie Lietuvoje gyvenančių azerbaidžaniečių, graikų, totorių bendruomenes. Taip pat esu skelbęs išsamių pokalbių su Lietuvoje gyvenančiais turkais, baltarusiais, libaniečiais, moldavais. Beveik visur mačiau akivaizdų rusišką pėdsaką. Tai medalį duos, tai pakvies į nemokamą išvyką, tai padės finansiškai surengti konferenciją. Rusijai rūpi, į kurią pusę žiūri Lietuvoje gyvenančios tautinės mažumos, įskaitant net latvius ir estus. O Lietuvai nė motais, kad Rusija stengiasi prisijunkinti mūsų totorius, graikus, bulgarus ar ukrainiečius?

Besigilindamas į subtilius tautiškumo aspektus pastebėjau bauginantį dėsnį. Vos tik tautinė bendrija ima akivaizdžiau, rimčiau, nuosekliau remti Lietuvos valstybingumą, čia pat ją pradeda skaldyti iš vidaus. Nuo tautinės bendrijos, kuri remia Lietuvą būtent kaip lietuvišką valstybę, būtina atskyla viena ar kelios grupės, kurios jau turi ne tokią mums draugišką laikyseną pagrindiniais klausimais. Atskilusiųjų kalbose vis daugiau teiginių, kaip du vandens lašai panašių į Kremliaus ideologų priekaištus, skirtus Latvijai ir Estijai, neva engiančioms rusakalbioms.

Šitaip sakydama noriu pabrėžti, jog tiek Rusija, tiek Lenkija deda milžiniškas pastangas, į savo pusę bandydamos palenkinti Lietuvoje gyvenančius kitataučius. Ne tik rusus, ne tik lenkus. Liūdna, bet Maskvos ir Varšuvos pastangos dažnųsūk – sėkmingos. Atviro valandėlę kai kurie mūsų tautinių bendrijų atstovai prisipažindavo stovį Lietuvos pusėje. Tuo pačiu tvirtino biją per daug viešai rodyti lojalumą mūsų valstybei, nes Lietuva – per silpna, ir „dar nežinia, kaip viskas susiklostys”. Jie nepritaria kai kurių lenkų ir rusų pareiškimams, girdi, Lietuvoje turėtų būti pastatytas paminklas Petruui I, suprask, lenkų vaikams nesudarytos deramos sąlygos mokytis gimtosios kalbos. Ir vis dėlto jokių viešų pareiškimų, ginančių lietuvių teises, jie nedarys. Ne vien dėl to, kad bijotų, jie turi karčios patirties – ištikimus kitataučius, atsitikus bėdai, Lietuva palieka likimo valiai. Nepasirūpina, nepadedo, neužtaria.

Per pastaruosius metus radau vos keletą Lietuvoje gyvenančių kitataučių, kurie sutiko viešai paremti Lenkijos ir Rusijos nepagrįstai puolamą Lietuvą. Šiandien tokių kitataučių Lietuvoje – dar mažiau. Kas kaltas? Kaltas ir tas dviprasmiškai skambantis šūkis „Lietuva – lietuviams”. Puikiai prisimenu, kaip prieš keletą metų į oficialias Kovo 11-osios eitynes ne itin noriai rinkosi tautinių bendrijų atstovai. Šių metų tautinio jaunimo surengtose eitynėse tautinių bendrijų vėliavų buvo dar mažiau. Jei prieš penketą metų Vilniaus Gedimino prospekte kartu su lietuviais bent jau formaliai Kovo 11-osios nebijojo švęsti azerbaidžaniečiai, totoriai, ukrainiečiai, gruzinai, baltarusiai, armėnai, čečėnai ir moldavai, tai dabar mačiau tik Estijos ir Latvijos vėliavas. Turint omenyje, kad tautininkų ir tautinio jaunimo kolonai nuolat trukdė grupelės „kitaip manančiųjų”, net „nacijmą išvelgiančiųjų”, akivaizdu, jog per pastaruosius kelerys metus mes tikrai nesustiprėjome. Drįstu manyti, jog pagalius į ratus kaišiojo ir tas per daug tiesmukiškai brukamas šūkis apie Lietuvą, skirtą lietuviams.

Jei manome, kad mes, lietuviai, išsilaikysime vieni be mums lojalių kitataučių paramos, labai apsirinkame. Galų gale kokia nauda iš šūkio – jei lietuviškumo Vilniaus krašte vis tiek nepadaugėjo, jei emigrantų srautas nė kiek nemažėja, jei gimstamumas jau pasiekęs kritinę ribą? Kada, užuot mitingavę, pradėsime dirbti?

Tokią išvadą padarė Perry Yeatman, Kraft Foods Foundation prezidentas, šių metų vasario 1 d. apsilankęs JAV Baltuosiuose rūmuose, kur susirinkę krašto vadovai ir visuomenės atstovai paminėjo JAV skaučių organizacijos įkūrimo šimtmetį.

Amerikos skaučių organizacija („The Girl Scouts of the United States of America“) yra mergaičių organizacija, įsteigta 1912 m. Ją įsteigė Juliette Gordon Low po susitikimo su skautų įsteigėju Robert Baden-Powell. Pastarasis skautų organizaciją įsteigė 1911 m. Po susitikimo grįžusi namo į Savannah, Georgia, Gordon Low paskambino savo giminaitei, pranešdama, kad tą vakarą ji to miesto, tos valstijos, viso pasaulio mergaitėms įsteigs naują organizaciją.

Steigiamasis susirinkimas įvyko 1912 m. kovo 12 d. Į naują organizaciją užsirašė 18 mergaičių. Pernai pavasarį lankantis Savannah senamiestyje turistinis autobusas mus pravežė pro namą, kuriame buvo įsteigta skaučių organizacija. Tikrai nemaniau, kad po metų apie tai teks rašyti.

Skaučių organizacija moko ir ugdo tradicines vertybes. Tuo tikslu yra surašyti įvairių programų, užsiėmimų bei siekimo pakopų. Ši organizacija turi užsitarnautą pagarbą ne tik Amerikoje, bet ir visame laisvame pasaulyje. 1994 m. vienas metraštis paskelbė duomenis apie šimtą didžiausių ne pelno siekiančių organizacijų, vertinant jas pagal populiarumą ir tikimybę. Skaučių organizacija buvo aštuntoje vietoje.

Ruošdamasi šimtmečio paminėjimui, JAV skaučių organizacija kreipėsi į įvairius muziejus, versli-

ninkus, žiniasklaidą, kviesdama tinkamai paminėti sukaktį. Visame krašte numatyta šimtai įvairių renginių. Gal pats matomiausias (ir girdimiausias) minėjimas įvyks š. m. birželio 9 d. JAV sostinėje Washington, DC. Ten National Mall rajone įvyks dainavimo sąskrydis. Neatsilieka „Walt Disney World“ pramogų parkas, esantis California valstijoje. Jame įvairios išskilmės ir renginiai vyks gegužės 25–28 dienomis.

Atitinkamą aktą jau pasirašė JAV prezidentas. Juo sekant ir pagerbiant skaučių sukaktį, šįmet bus nukalta 350,000 JAV dol. vertės sidabro monetų. Prezidento akte taip pat yra pripažįstamas 50 mln. skaučių įnašas kraštui ir žmonijai per paskutinius šimtą metų. Skaičiuojama, jog šiais laikais 10 proc. visų šalies mergaičių priklausys skautėms. Daugiau apie tai galima rasti JAV skaučių tinklalapiuose.

O kaip prasidėjo lietuvių skaučių veikla? Petro Jurgėlos, Lietuvių skautų steigėjo, knygoje „Lietuviškoji skautija“ rašoma, kad Voroneže, Rusijoje, lietuvių skautijos lopšyje, tą pačią valandą gimė dvyniai – Lietuvos skautas ir skautė. 1917 m. rugsėjo 9 d. tame mieste įkurtoje pirmoje lietuvių draugovėje nuo pat pirmos dienos veikė skautų skiltis iš 9 jaunu-

lių ir skaučių skiltis, kurią sudarė 15–18 metų gimnazistės. Jų skaičius neminimas. „1917 m. rugpjūčio mėn. įstojau į lietuvių M. Yčo gimnaziją Voroneže. 1917 m. rugsėjo 9 d. moksleivių ateitininkų susirinkime skaičiau paskaitą apie skautų siekius, ideologiją, ugdymosi programą, uniformą, ženklus, veikimą. Po susirinkimo prisistatė 8 mergaitės ir 9 jaunuoliai 15–19 m. amžiaus, – prisimeina Jurgėla. – Tuoj sudarytos 2 (skaučių ir skautų) skiltys – mišri draugovė, kuriai vadovavo autorius. (...) Visi draugovės nariai ateitininkų kuopose brandino savo krikščionišką ir tautinę pasaulėžiūrą.“ Tuomet Voronežas buvo didžiausias pasaulyje lietuvių moksleivių centras.

Vilniuje 1918 m. spalio 1 d. buvo įkurta lietuvių skiltis, kurią sudarė 10 jaunuolių ir 2 mergaitės. Tą dieną „Tėvynės sargo“ redakcijos kambaryje įvyko ateitininkų susirinkimas. Visa tai aprašė Jonas Kuprionis žurnale „Mūsų vytis“ (nr. 4/58). „Susirinkime pranešta, kad paskaitą apie skautus skaitys Petras Jurgelevičius (vėliau Jurgėla). Pradžioje išdėstė skautų organizacijos principus, charakterį, veikimo metodus. Buvo apibertas klausimais apie skautus. Tuoju prisistatė eilė savanorių į pirmuosius Lietuvos skautus.“ Po pas-

kaitos 2 mergaitės ir 10 jaunuolių sudarė skiltį, kurios pirma sueiga įvyko tą vakarą.

Terminus ir komandas teko pačiam steigėjui suraizgyti, nes lietuviškai tai dar nebuvo padaryta. Kai kuriuose kraštuose skautai pasivadinę žvalgiais, o lenkai – vyčiais riteriais. Sekdamas lenkų pavyzdžiu Jurgėla parinko vyčių vardą. „Tad vadinomės vyčiais: vytis – skautas, vyte – skautė, vytininkas – skautininkas, vytiša – skautiška. Ir organizacinis ženklas pasirinkta Vytiša“ (p. 21). Nuo 1918 m. gruodžio mėn. pradėta vadintis skautais. Per porą mėnesių vienetas išaugo iki 80 narių. Skaučių draugovė „Birutė“ pagausėjo iki 40 narių.

Knygoje pateiktoje lentelė rodo, kad 1919 m. Lietuvoje buvo 13 skaučių. Po 10 metų tas skaičius paūgėjo iki 1,810 narių, o 1935 m. jau siekė 3,078 nares, neskaitant jaunųjų skaučių. Su jomis tais metais skaučių iš viso jau buvo apie 6,500. Plėtėsi ir augo skautų vienetai ir už Lietuvos ribų. Dar prieš Antrąjį pasaulinį karą lietuvių skautai ir skautės veikė Latvijoje, Brazilijoje, Argentinoje, Urugvajuje, JAV ir kitur. Pirmasis lietuvių skautų vienetas JAV įkurtas 1931 m. Baltimoro mieste. Pradedant 1945 m., lietuvių skautų ir skaučių vienetai buvo įkurti Vokietijoje, Danijoje, Anglijoje, Australijoje, Venesueloje, Argentinoje, Kanadoje, Lenkijoje ir kitur.

JAV skaučių organizacijos šimtmečio proga sveikiname visas ir visus, kuriems skautavimas liko ne tik gražiais jaunystės prisiminimais, bet ir gyvenimo kelrodžiu, tarnaujant „Dievui, Tėvynei ir Artimui!“

Skandalai sudrebina mūsų politinį gyvenimą ne pirmą ir tikrai ne paskutinį kartą. Pirmiausia todėl, kad nė karto dar neteko, aiškinantis kurias nors negeroves, pasiekti tikro aiškumo, leidžiančio padėti tašką. Tebuvo vien klausukai, kableliai ir daugtaškiai, po kurių politinėje scenoje iš esmės niekas nepasikeisdavo. Iš tribūnų girdėdavome pasakojant apie pavogtus milijonus, neteisėtus sandorius, kalbas apie apsilaukimo būtinybę, tačiau netrukus skandalas pabosdavo, dėmesys nukrypdavo prie kitų problemų. Užkratav valstybės organizme išlikdavo, kad po kurio laiko vėl supūliuotų nauja politinė žaizda ir vėl visi kurį laiką vaikščioutume perkreiptais veidais. Visi šie politiniai skandalai tikrai nesumenkina atkurto Nepriklausomybės vertės. Tik patvirtina, kad laisvės kova nesibaigia, paskelbus laisvės deklaraciją, o tiesa laisvam žmogui ne mažiau svarbi nei totalitarinio kalėjimo gyventojui.

Todėl man šiandien norisi atkreipti dėmesį į labai svarbią sukaktį, kurią netrukus minėsime – kovo 19 dieną sukanka 40 metų, kai pasirodė pirmasis „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ numeris. Mano įsitikinimu, mes dar pernelyg menkai išsąmoninome šio įtakingiausio pagrindinio leidinio reikšmę. Net 17 metų sovietinis saugumas nesugebėjo užkirsti kelio „Kronikai“. Tai buvo bene pirmasis ryškus ženklas, kad laisvės dvasia stipresnė už visą totalitarinę sistemą. Taip pat tai buvo tiesos terapija melo užnuodytame pasaulyje.

„Kronika“ drąsino kovoti ir kar tu mokė veikti išmintingai ir sąžiningai. Man asmeniškai didesnis ste-

buklas yra net ne tai, kad KGB nesugebėjo sustabdyti „Kronikos“, kiek tai, kad per 17 metų 81 numeryje sovietinės sistemos tarnai nesugebėjo atrasti jokių prasilenkimų su tiesa, nieko, kas „Kronikos“ leidėjus galėtų kompromituoti. Šiandien mums sunku įsivaizduoti, kokiomis sąlygomis „Kronika“ buvo leidžiama, kokių atsargumo priemonių teko paisyti, kaip sudėtinga buvo tikrinti pranešimus apie valdžios nusikaltimus prieš tiki- kinčiuosius. „Kronikos“ redaktorius Sigitas Tamkevičius, paklaustas, kaip sugebėjo atskirti grūdus nuo pelų tokiomis sudėtingomis sąlygomis, teigia, kad svarbiausias principas buvo tai, jog į „Kroniką“ patekdavo tik visiškai patikima informacija. Visa tai, kas kėlė bent mažiausią abejonę, buvo atmetama. Visos pikantiškos detalės, skirtos ne tiek tenkinti mūsų teisę žinoti tiesą, kiek smalsulį, taip pat nepatekdavo į leidinį. Visa tai pavertė „Kroniką“ itin galin- gu ginklu kovoje už laisvę.

Šiandien žurnalistai, politikai turi kur kas geresnes sąlygas patikrinti turimą informaciją, tačiau labai trūksta meilės tiesai, ypač kai ji nėra patogė. Beje, visai neseniai mums tai puikiai priminė didis kovotojas už laisvę, Lietuvos bičiulis Sergej Kovaliov. Kalbėdamas iš Seimo tribūnos, jis klausė: ar atsiras Europoje valstybės vadovas, kuris išdrįs

nepasveikinti Rusijos prezidentu išrinkto Vladimir Putin, akivaizdžiai niekinančio žmogaus teises ir paver- tusio politinę sistemą marioniečių teatru? Kovaliov klausė: ar galime kalbėti apie pagarbą žmogaus teisėms, jei niekaip nereaguojame į Putin nusikaltimus ir siunčiame jam mandagius sveikinimus?

Tiek 1972 metais, kai pasirodė pirmasis „Kronikos“ numeris, leidžiamas žmonių, puikiai supratusių, jog jų tarnystė žmonėms beveik užtikrintai baigsis lageriu, tiek dabar kiekvienas renkamės, kiek mums brangi tiesa, ką esame pasiryžę paau-

koti, kad vaduotumės iš kreivų veidrodžių įtakos.

Praėjusią savaitę mirė vienas iš uolių „Kronikos“ talkininkų – Vladas Lapienis, sulaukęs net 105 metų, kankintas KGB rūsiuose, kalbėjęs lageriuose. Jo mirtis patraukė kur kas mažiau politikų ir žurnalistų dėmesio nei bet kurios žymesnės okupacinės valdžios marionetės laidotuvės. Ne mažiau paradoksalu, jog ir šiandien „Kronikos“ leidėjai ir talkininkai gyvena kur kas skurdžiau nei jų tardytojai ar sovietinio saugumo funkcionieriai, neretai ir toliau užimantys įtakingus postus. Tiesa, kaip patys „Kronikos“ bendradarbiai teigia, jie didesni turtuoliai už daugelį šiandienos turčių, nes negražia sąžinė, niekada neišdavė pačių savęs, pažįsta laisvės ir tiesos skonį. Noriu ir visiems mums palinkėti tokių turčių. Tik tiesa išlaisvina, o visa kita tėra grandinės, kuriomis patys save susikaustome.

Lrt.lt

Tik tiesa gydo ir laisvina

ANDRIUS NAVICKAS

LAIŠKAI

AFRIKONAI, BARABONAI, FURGONAI...

Labai negerai, kad Romualdas Kriaučiūnas „Drauge“ lietuviams bando piršti žodį „afrikonas“ vietoj „afrikietis“. Mes juk nevadiname puertorikiečių – puertorikonais, brazilų – brazilijonais ar kanadiečių – kanadijonais! Jei kas tuo netiki, tegu pasikalba su tikrais lietuvių kalbos žinovais. Gaila tik, kad Amerikoje jie jau visi iškeliavo negrįžtamai. Jau ir taip daug žalos mūsų kalbai Lietuvoje yra padaryta su gūšiais, furgonais ir barabonais. Tiesa, žodis „barabonas“ dar prez. Antano Smetonos laikais supratingai buvo pakeistas

„būgnu“.

Tai dar ne viskas. Sovietų Sąjungos jungo metu tų nelietuviškų žodžių buvo ne 5 ar 9. Pvz., kažkas tada Lietuvoje begyvendamas Turkijoje atrado net naują miestą Stambulą. Kaip ir furgoną. Dar ir dabar Amerikoje yra daug lietuvių, kurie visiškai nesusigauja, kas tas furgonas yra ir kur jo reikia ieškoti. Viena iš mano kaimynų beveik tikras, kad tai yra miestas, tik nežino, kur jis galėtų būti. Pabrėžė, kad jis – ne Amerikoje.

Vincas Šarka
Omaha, NE

Gausūs Kovo 11-osios renginiai vyko daugelyje JAV miestų

Net penkias valandas „Navy Pier“ vykusioje Kovo 11-osios šventėje skambėjo lietuviška muzika, šoko lietuvių tautinių šokių šokėjai. **Jono Kuprio** nuotraukos

Atkelta iš 1 psl. Bene didžiausia dovana Čikagos lietuviams ir kitiems miestelėnams Kovo 11-osios proga – specialiai iš Lietuvos atvykusių Lietuvos vaikų ir jaunimo centro tautinių šokių kolektyvo „Ugnelė“ bei solistės Eglės Jurgaitytės pasirodymas.

Laisvalaikio ir pramogų centro žiemos sode taip pat vyko keramikės Noros Aušrienės kuruojama žinomų lietuvių menininkų darbų paroda. Jos metu buvo pristatyti tapybos, grafikos, fotografijos, keramikos, mišrios technikos darbai. Tautodailės instituto narės susirinkusiems parodė, kaip audžiama medinėmis staklėmis, supažindino su lietuvių tautinių juostų, raštuotų audinių įvairove. Taip pat buvo galima stebėti, kaip pinama iš vytelių, ir išgyti pintų dirbinių. Šventės metu vykusioje rankdarbių, suvenyrų ir lietuviškų gaminių mugėje dalyvavo Balzeko lietuvių kultūros muziejus, parduotuvė „Lietuvėlė“, gėlių parduotuvė „Always with Flowers“ ir Čikagos apylinkių menininkai. Restoranas „Kunigaikščių užėja“ siūlė paskanauti tradicinių lietuviškų patiekalų. Pagrindinis šventės rėmėjas – LR užsienio reikalų ministerija, šventės draugai – JAV Lietuvių Bendruomenės Brighton Park apylinkė, laikraštis „Draugas“, įmonė „Naperville Limousine“.

JAV sostinėje Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimui skirtas minėjimas surengtas Lietuvos ambasadoje Washington, DC. Čia JAV LB Washington apylinkės organizuoto renginio metu prisiminta, kaip prieš 22 metus tose pačiose Lietuvos diplomatinės atstovybės patalpose tuometinis misijos vadovas Stasys Lozoraitis iškilmingai atnešė ką tik iš Vilniaus gautą Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos akto dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo faksogramą. Tada ši žinia Washing-

ton buvo sutikta griausmingais plojimai ir šampanu.

Šventėje ambasadoje dalyvavo ir seniausio be pertraukos leidžiamo išėivių iš Lietuvos laikraščio „Draugas“ vyriausioji redaktorė Dalia Cidzikaitė, taip pat priminusi, jog visų lietuvių ir Lietuvos draugų dar laukia darbo ir įsipareigojimų kupinas kelias įtvirtinant tai, kas buvo pasiekta prieš 22 metus. Šventės metu savo naują knygą „Fragmentai ir lūžiai: reportažai iš Vilniaus 1990-1991 metais“ („Versus aureus“) pristatė Ina Navazelskis.

„Kiekvienai lietuvių kartai tenka nors sykį gyvenime ginti savo laisvę. Mano karta prieš 22 metus atgautą laisvę apgynė sausio 13-ąją tokių didvyrių kaip Ernestas Lukoševičius dėka“, – sakė LR ambasadorius Pavilionis, įteikdamas medalį E. Lukoševičiui.

New York mieste kovo 11-ąją buvo laikomos šv. Mišios, po jų iškilmingo minėjimo metu svečius sveikino LR gen. konsulas New York Valdemaras Sarapinas ir JAV LB New York apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė. Po to Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės fotografas Tomas Tumulavičius, pasitelkęs vaizdinę medžiagą, susirinkusiems pasakojo apie Lietuvą garsinančias krepšininčių pergales ir apie nuo jų neatsiejamą sunkų kasdienį darbą.

New Jersey ir Pennsylvania valstijų lietuviai 22-ąją Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo sukaktį šventė Lietuvių namuose Philadelphia mieste. Čia juos sveikino Lietuvos ambasadoriaus JAV pavaduotojas Simonas Šatūnas.

Maryland valstijos lietuviai Kovo 11-ąją minėjo istorinėje Baltimore Lietuvių namų didžiojoje salėje iškilmingu JAV ir Lietuvos vėliavų įnešimu. Šventėje kalbėjęs Lietuvos ambasados JAV įgaliotasis ministras Rolandas Kačinskas sakė, kad Kovo 11-oji pratęsė garbingas valstybingumo tradicijas. Susirinkusius pasveikino „Draugo“ vyr. redaktorė D. Cidzikaitė.

Marquette Park, Chicago, IL

Veikli Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija

ANTANAS PAUŽUOLIS

Jau anksčiau rašyta apie šios parapijos veiklą, atvykus jaunam ir veikliam kunigui. Parapijoje kunigas turi atlikti įvairius darbus, jam turi rūpėti religinė ir visuomeninė veikla. Šiomis vertybėmis pasižymi naujasis parapijos kunigas Jaunius Kelpšas, vyskupijos vadinamas parapijos administratoriumi, o parapijiečių laikomas parapijos klebonu, nes jis atlieka visas klebono pareigas.

Išrinkta nauja Parapijos tarybos valdyba

Prie didesnių parapijos nuveiktų darbų reikėtų priskirti parapijos Tarybos narių susirinkimą, kurio metu buvo sudaryta valdyba. Susirinkimas pradėtas malda, po kurios kun. Kelpšas paaikškino tarybos, kurios nariai yra kunigo ramstis parapiją valdant, reikalingumą. Į parapijos tarybą yra kviečiami asmenys, turintys artimus ryšius su parapijoje veikiančiomis organizacijomis. Parapijos tarybos narių svarbiausios pareigos yra: patarti klebonui, ko labiausiai reikia parapijai religinėje, visuomeninėje ir pastatų išlaikymo veikloje, tarybos nariai turi būti prieinami kiekvienam parapijiečiui, mokėti išklausti kitų nuomonę, kad galėtų perduoti žmonių pageidavimus klebonui, kuris ne visada turi laiko išsikalbėti su kiekvienu parapijiečiu. Klebonas nėra diktatorius, jis mielai išklauso tarybos narių patarimų ir tik su jais pasitaręs padaro galutinius sprendimus. Iškilus nuomonių skirtumui ir negalint priimti vieną bendrą sprendimą, klebonas turi „veto“ teisę. Jis taip pat turi būti gerai susipažinęs su religine ir visuo-

menine parapijos veikla.

Į parapijos tarybos pirmininkus buvo pasiūlytas ilgametis parapijos gyventojas Michael Banky. Šioje parapijoje jis subrendo, veiklių tėvų, kurie daug dirbo parapijai, prižiūrimas. Valdybos pirmininko pavaduotoja buvo pasiūlyta Daina Dumbrienė, a. a. dr. Danilevičiaus duktė. Susirinkusiems tarybos nariams pritarus, jiems buvo patikėtas parapijos tarybos vadovavimas.

Pal. Matulaičio metinės

Į parapijos darbų sąrašą pateko ir Palaimintojo Jurgio Matulaičio 25-tosios beatifikacijos metinės. Po pamaldų daugelis dalyvių ėjo į parapijos salę, kur buvo rodomas filmas apie Jurgio Matulaičio gyvenimą. Dr. Linas Sidrys kalbėjo apie vysk. Matulaičio raginimą „Nugalėti blogį gerumu“, priminė vyskupo išgyventus sunkumus Vilniaus mieste, jam ten einant vyskupo pareigas. Nuolankumas ne visada nugalė blygybę, bet J. Matulaitis nenustojo melstis.

Vienas iš didesnių parapijos renginių buvo Vasario 16-osios minėjimo suruošimas, kurį šiais metais ruošė naujai atsikūrusi JAV LB Marquette Park apylinkė, kuriai vadovauja darbščioji visuomenininkė Aušrelė Sakalaitė. Parapijos klebonas pritaria Bendruomenės veiklai, leidžia naudotis parapijos salėmis, pats dalyvauja jos susirinkimuose.

Minėjimas prasidėjo šv. Mišiomis mūsų didinguose Dievui skirtuose namuose. Mišių skaitovus, patarnautojus ir dvasiškius lydėjo „Lituanicos“ tunto skautai su vėliavomis. Mišioms atnašavo kun. Kelpšas, jam talkino diakonas Vytas Paškauskas. Pamaldoms pasibaigus, daugelis dalyvių vyko į parapijos salę mi-

Minėjime dalyvavo „Lituanicos“ tunto skautai: su JAV vėliava stovi Darius Aleksiusas, su Lietuvos vėliava – Audrius Aleksiusas, su „Lituanicos“ tunto vėliava – Aras Galinaitis.

jimui ir pietums.

Minėjimas pradėtas skautams įnešus Amerikos, Lietuvos ir „Lituanicos“ tunto vėliavas, kurias nešė skautai vyčiai: Darius ir Audrius Aleksiusai ir jūrų budys Aras Galinaitis. Marquette Park LB apylinkės valdyba yra dėkinga „Lituanicos“ skautams už jų dalyvavimą Vasario 16-osios minėjime.

Minėjimą pradėjo A. Sakalaitė, dėkodama už atvykimą į Nepriklausomybės atkūrimo minėjimą. Toliau programą vedė Vida Sakevičiūtė, kuri dėvėjo gražiu, lietuviškų spalvų, austu tautiniu drabužiu. Įvadinėmis mintimis apie laisvės svarbą pasidalijo aktorė Apolonia Steponavičienė, vėliau padėklamavusi Bernardo Brazdžionio eilėrašį „Mano protėvių žemė“. Ji taip pat dalyvavo programos pabaigoje.

Maldas už mirusius laisvės kovotojus, Bendruomenės narius, prašant Dievo palaimos ateities darbams, išsakė kun. Kelpšas. Amerikos ir Lietuvos himnus gražiai sugiedojo solistai Margarita ir Vaclovas Momkai. Nepriklausomybės paskelbimo ir Valstybės atkūrimo aktus perskaitė Jeva Ulozaitė ir Arvydas Bagdonas.

Gautus sveikinimus raštu iš Čikagos miesto, Illinois valstijos Cook apskrities išdininkės Maria Pappas, Užsienio reikalų ministerijos Užsie-

nio lietuvių departamento direktoriaus Arvydo Daunoravičiaus, LR užsienio reikalų ministro Audronio Ažubalio ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkės Reginos Narušienės perskaitė Sakevičiūtė. Minėjime dalyvavusi LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė pabrėžė, jog laisvės nevertas tas, kas jos negina.

Apie Nepriklausomybės paskelbimo reikalingumą, prisimenant kovas su priešais, supančiais Lietuvos žemes, kalbėjo istorikas Rimantas Kunčas-Zemaitaitis. Jis dėl laiko stokos glaustai papasakojo susirinkusiems keletą nežinomų istorinių Lietuvos įvykių.

Po pranešimo vykusią meninę programą atliko solistai Momkai ir parapijos choras, vadovaujamas Jūratės Lukminienės. Prie jų prisidėjo Aldona Krištolaitienė, parodžiusi dainuojamosios poezijos žavesį, ja palietusi kiekvieną klausytoją.

Baigiant Nepriklausomybės atkūrimo minėjimą, prisiminti poeto B. Brazdžionio eilių žodžiai: „Nenu-mirus po piktojo gruodo ledais,/ Nesukniubus po sielvarto upės krantais,/ Puoškis, puoškis pavasario jauno žiedais,/ Lietuva, mano protėvių žemė“. Minėjimas baigtas daina „Lietuva brangi“, kurią dainavo visi dalyviai.

Vasario 16-osios minėjimo dalyviai.

Zigmo Degučio nuotr.

Darien, IL

„Kunigaikščių užėja“ dairosi į Darien

Darien ir aplinkiniuose miesteliuose gyvenantys lietuviai netrukus lietuvių restorano „Kunigaikščių užėja“ gaminamo maisto galės paragauti savo kaimynystėje. Kaip praneša internetinė svetainė „Darien Patch“ (<http://darien-il.patch.com>), restoranas „Kunigaikščių užėja“, įsikūręs Summit, IL, planuoja plėstis ir atidaryti restoraną, parduotuvę ir dovanų krautuvę 75-oje gatvėje (2601 75th Street, Darien). Naujas lietuviškas restoranas įsikurs šalia meksikiečių restorano „Mi Hacienda“.

Naujas restoranas, kaip ir Sum-

mit veikiantis, taip pat siūlys lietuviškus patiekalus, jame vienu metu galės valgyti 30–40 žmonių. Restorane veikiančioje dovanėlių parduotuvėje bus galima nusipirkti suvenyrų, knygų ir muzikos. Taip pat veiks parduotuvė, kurioje bus galima pirkti čia pat pagamintus ir pakuotus lietuviškus produktus, alkoholį.

Praėjusiais metais „Kunigaikščių užėja“, kurioje dirba daugiau nei 25 žmonės, uždirbo per 2 mln. dolerių, aptarnavo daugiau nei 10,000 lankytojų.

„Draugo“ info

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

 Ocean Freight Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.	 Air Freight Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
 Auto Export Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.	 Trucking Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
 Small Packages Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Giedra Radvilavičiūtė. Nuo Tėvynės iki New York

Kalba, sakytą per Vilniaus knygų mugę, pristatant Eugenijaus Ališankos esė knygą „Gatvė tarp dviejų bažnyčių“

Kažkada apsibrėžiau, kad vienas iš geros literatūros požymių yra tas, jog tekstas yra įsidėmimas, jis nevalingai grįžta į atmintį. Šiomet keletą žmonių esu klaususi, ar jie atsimena Eugenijaus Ališankos seniai spausdintą esė apie Kalvarijų gatvę. Parašyta 2000-aisiais esė „Gatvė tarp dviejų bažnyčių“ pasirodė „Šiaurės Atėnuose“ 2004-aisiais, ir tas periodikoje prašąpęs gabaliukas neišblėso iš ji skaičiuosiujų atminties. Dabar jo pavadinimu pavadinta visa eseistikos knyga, galbūt todėl, kad jame yra ryškiausi visos knygos bruožai. Pati tą esė irgi atsiminiu, bet negalėjau konkretizuoti detalių, – atmintyje išliko vaikas, ryškus laiko pojūtis ir vandens pompa. Vandens pompos fotografija, daryta paties autoriaus, toji esė buvo iliustruota. Vandens pompa yra vienas iš tų kelių magiškų objektų (kaip, pavyzdžiui, švyturys, kriauklė, žibintas, atversta knyga), nežinia kodėl keliančių nostalgiskus jausmus ir turinčių dekupažo sielą. „Man kolonėlės pompa – tarsi svirtis“, – rašė ir A. Verba.

Dabar, kai perskaiciau visą knygą, pasidarė aišku, kad laiką atsiminiu neatsitiktinai. Laiko – ypač praėities ir dabarties – pilna knyga, o Kalvarijų gatvė tarsi sovietinio popieriaus skiautė, nešiojama atminties vėjų, persekioja pasakotoją iki pat Kolos pusiasalio. Pirmą mano skaityta knyga, kurioje laikas buvo vienas iš veikėjų, buvo Th. Mann „Užburtas kalnas“. Paskutinė – V. Woolf „Į švyturį“. Į maždaug trisdešimt metų, skiriančių sąmonėj šitas knygas, įsiterpia ir „Gatvės tarp dviejų bažnyčių“ sekundė. Laiką, šią sunkiai paaiškinamą, bet pojūčiais nuolat jaučiamą kategoriją, Eugenijus yra apmąstęs viename tekste, remdamasis šventuoju Augustinu. „Kadaise šventasis Augustinas išties yra kalbėjęs apie tai, kad egzistuoja tik esamasis laikas. Tačiau jis skyrė tris jo formas: esamasis apie būtąjį (atsiminimas), esamasis apie esamąjį (stebėjimas) ir esamasis apie būsimąjį (laukimas). Poezija tampa poezija tik tuomet, kai ji aprėpia visas tris esamojo laiko formas.“

Pasakysiu poetui E. Ališankai gal ir ne komplimentą – man jo poezija atrodo proziška, o eseistika poetiška. Bandžiau šį įspūdį pagrįsti kokia nors logika. Bet nesugalvojau nieko protingiau, kaip tik tai, kad E. Ališanka yra matematikas ir renkasi racijos diktuojamas, o ne ištrūžais asociacijų tinklais pagaunamas prasmes, kurias kartais galima paaiškinti tik trečio brolio Jono intucija ar promilėmis. Poetiška eseistika man atrodo organiškėsnė nei proziška poezija, ir čia vėl kyla klausimų: ar iš tiesų taip yra, jei taip, tai kodėl.

Esamojo būtojo laiko, t. y. atsiminimų, knygoje daugiausia. Apie praėjusį laiką kalba pasakotojas, kelia vėpės ir prievarta (tremtis – Sibiras, armija – Kolos pusiasalis), ir savo noru (Krymas, Šveicarija) daugeliu pasaulio gatvių tarp daugelio bažnyčių. Autoriaus atsiminimams nebūdinga tai, kuo dažnai pasižymi grįžtelėjimas atgal lietuvių literatūroje – tai apgailestavimai, kad žmogus turi savybę mirti, o laikas – bėgti. Įvairių epochų, vietovių linijas E. Ališanka peržengia labiau smalsaudamas nei vertindamas. Nostalgija yra nesentiimentali, teigianti. Nors žodis „gaila“

vietomis ir šmėkšteli, teksto įtaiga kuria ne jausmingumas, bet taiklių, kasdieniškų ir kultūrinių kontekstų sandūra, itin būdingas profanum ir sanctum derinys. Profanum ir sanctum užkoduotas jau knygos pavadinime, jei žinome, kad F. Dzeržinskio gatvė yra palei turgų. Prisiminimą apie patetišką sovietinį Didžiosios revoliucijos parodą autorius permuša turgaus vaizdu. Prisimenama, kad sandėliuke, kuriame naktį mylėdavosi žmonės, vėliau buvo laikoma kiaulė. Tačiau bjaurumo estetika

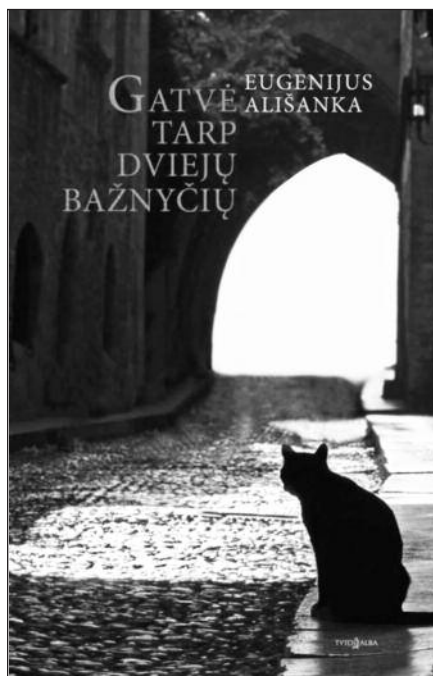
imamos skelbti policijos suvestinės, kiek smurtautojų per mėnesį pagauta ir nubausta. Nenustebčiau, jei uoliai imtume sudarinėti smurtautojų demaskavimo penkmečio planus ir net džiaugtumės juos vykda. „Lož i provokacija“, – po tokių reportažų kartodavo tėvas, ir iš tiesų – tada aš pirmą kartą patyriau, kas per daiktas yra propaganda, kaip išmoningai bet kas, akivaizdžiausias dalykas, gali būti nutylėtas, pakeistas, iškreiptas, apverstas aukštyn kojom. Taip sovietmečio propagandos me-

nės medį. Laikas knygoje – kaip pasakotojo senelio iš kišenės ištrauktas ledinukas. Kai nuo jo nukrenta šapai, pajunti saldybę ir amžinumą. Praėjus lygiai pusei amžiaus nuo „Gatvės tarp dviejų bažnyčių“ aprašomo laiko, kai kurias knygos vietas skaitau kaip vakarykštį vaizdą pro savo langą: „Prie turgaus nuo senų laikų policijos nuovada, ten visai saugu, net prostitutės buriasi. Matyt, tos, kurios nenori mokėti mokesčių. Vieniintelė vieta, kur šurmulyks nenutrūksta iki paryčių – naktinė parduvė. Net elgeta sėdi ant laiptų per naktį, ištiesęs savo vieniintelę koją.“

Prieš porą metų važiuoju su E. Ališanka į Gračą. Traukiniu iš Vienos. Per kalnus, nuo kurių jau buvo nutirpęs sniegas. Matėsi slėniai, tarp eglė – viena kita pilis. 1928 m. ne taip toli nuo tų vietų pas Zinaidą Gippius ir Dmitrijų Merežkovskį tris dienas svečiavosi Nina Berberova. Kai ji dar per Vokietiją, Italiją, Prancūziją nebuvo pasiekusi Amerikos. Dar nebuvo dėsčiusi Yale, Princeton, ir A. Voznesenskij tada dar nebuvo parašęs apie ją eilėrašcio: „Kak aromatna, Gosподi, / izbegnuvsaja ČK, / kak persikovajaja kostočka/ smuglaja vaša ščeka!“

Koks ilgas yra laikas, kai pagalvoji. Juk E. Ališankos sakiny – „grįžome iš Sibiro“ – aplinkyboms susiklosčius kitaip galėjo būti ir N. Berberova prisiminimų knygoje „Kursyvas mano“. Pasitraukusi iš Rusijos pro svetainės langą kalnuose ji žiūrėjo į pilį, panašią į tą, kurią mačiau pro traukinio langą. Mūsų su Eugenijum bendrakeleivis vagone, austras, tuo metu pasakojo, kad pirkto vasarnamį, įsivaizdavo, kaip kitais metais jis bus suremontuotas. E. Ališanka pasakė: „Man patinka, kai traukinys ima važiuoti iš įsibėgėjimo, be garso, kai sklendžia kaip nusotojęs sparnais mojuoti paukštis.“ Pagalvojau, kad į Austriją man ir vėl nuskilo važiuoti su poetu. Tiksliau – su poezija. Vagone buvo esamasis laikas trimis šventojo Augustino nuskaitais pavidalais. Prisiminimas – N. Berberova. Stebėjimas – traukinys kaip paukštis. Esamasis apie būsimąjį – suremontuoto vasarnamio vizija. („Poezija tampa poezija tada, kai ji aprėpia visas tris esamojo laiko formas.“) Tada jau buvau skaičiusi poetišką E. Ališankos esė „Gatvė tarp dviejų bažnyčių“, kuri gali įtraukti kaip važiavimas per laiką traukiniu, kai jis sklendžia aplenkdamas karo aplenkta pilis, retkarčiais palaikomas ratų dundėjimo rimo.

Bernardinai.lt

Vienas iš geros literatūros požymių yra tas, jog tekstas yra įsidėmimas, jis nevalingai grįžta į atmintį.

Giedra Radvilavičiūtė.

Zenekos nuotr.

netampa dominuojanti, kaip ji nėra vyraujanti ir gyvenime. Auksas ir mėšlas svarstyklėse nuolat svyruoja, ir galbūt kaip tik tai palaiko atmerkta jautruolių akis. Šitą ribą jautė bent teoriškai net tokie rašytojai kaip Ch. Bukowskij: „Cinizmas yra silpnybė, trukdanti prisitaikyti prie esamos akimirkos. Taip, tikra silpnybė, kaip ir optimizmas.“ Knygos detalių tikrumą galiu pasitikrinti pagal savo atmintį. „Tualetas, sukrypusi trijų kabinų medinė būda, balintos apsilaupiusios sienos. Apačioj tyvuliuojanti šūdo ir geltono šlapimo jūra, kurioje kirba milijonai baltų kirminų. Sienose išurbintos skylės, pro kurias Eroto pažadinti paaugliai mėgina žiūrėti draudžiamą vaisių.“ Kirmėlių faktūra, vaikystėje tokioje pat vietoje mano matyta Anykščiuose, vėliau leido nepamiršti kito realybės poliaus, kai žiūrėjau į grynąjį grožį – į aukso gyslomis austą brokatą ar perlaužtos baltos duonos debesis. Detalių tikrumas prozoje yra tarsi pastoliai simuliakrų, šampū, įvaizdžių, klišių, kopijų pelkėje. Kaimynė pamėlynavusiu veidu, aprašyta knygoje ir matyta vaikystėje, neišlaikanti pusiausvyros ir parvirstanti ant tvoros, leidžia įgyti atsparumo nepasiduodant propagandai, į kurią leidžiasi žymios Lietuvos moterys, išpuoselėtus veidus nusigrimuodamos sumušimais dėl kilnios misijos. Truputį nukrypsiu į šoną, nes esu nepakanti propagandai, nesvarbu, kad ir kokias idėjas ji skleistų, nes propaganda supažindina su privaloma tiesa aplenkdamą protą. Ideologijų žlugimo amžiuje atsirado niša, kurią iš dalies užpildo reklama, reprodukuodama problemą kaip prekę. Kova su smurtu propaguojama reklaminėmis priemonėmis, ir po kelių savaičių

chanizmą aprašė savo esė „Maskvos koldūnai“ Laurynas Katkus. L. Katkaus esė ir „Gatvė tarp dviejų bažnyčių“, beje, daug kas sieja, pirmiausia – laikas ir jo realijos. „Maskvos koldūnų“ berniukas perka knygas apie sovietinius didvyrius „Šatrijos“ knygyne, F. Dzeržinskio gatvėje, ryškinama ta pati – kiemo ir pasaulio opozicija, įskaitant pirmą pasaulio slėpinį – sandėliuką. Patyrinėta sandėliukų „toponimika“ įvairių rašytojų kūryboje, ko gero, atskleistų idomių asmeniškumo ir viešumo, normos ir jos peržengimo, pagrindinės ir valdžios pageidaujamos veiklos sandūrų.

„Didžiulis auksinis rutulys. Toks mano pirmasis prisiminimas, pirmas daiktas, nuo kurio prasidėjo mano atminties istorija. Geltonas rankenos burbulas, kaimynų durys. Grįžome iš Sibiro.“ E. Ališanka laiką knygoje dažnai įdaiktins, leis jį simboliškai pamatyti kaip po kelių dešimtmečių aplankytą vaikystės tres-

Čiurlionio galerija, Jaunimo centre

5620 S. Claremont Ave., Chicago IL 60636

kovo 16 d., penktadienį, 7:30 val. v. dailininkų iš Atlanta, GA jungtinės parodos „Susipažinkime“ atidarymas
Atidaryme dalyvaus autorės Asta Phillips ir Šarūnė Stankevičienė

Atlanta, GA menininkų parodoje dalyvaus ir Simona Pakalkaitė. Užaugusi Lietuvoje, Simona nuo pat mažens piešė. Ji baigė Utenos meno mokyklą. Gyvenimo kelias atvedė ją į Ameriką. Čia nuo meno ji taip pat nepabėgo – tęsė savo meno studijas University of Georgia. Simona – diplomuota interjero dizainerė, šalia savo pagrindinio darbo – interjero kūrimo – daug laiko skiria kūrybai. Jos įkvėpimo šaltiniai – gera knyga, filmas, šokis.

Simona Pakalkaitė.

Asmeninio albumo nuotr.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loresetim@gmail.com

Vilnius (ELTA) – Pasaulis prisimena prieš metus Japoniją nusiaubusio milžiniško viesulo aukas. Japoniški antibranduolinių protestų šūkių skambėjo minint nelaimės Japonijoje metines ir reikalaujant atsisakyti atominės energetikos visame regione. Kovo 12 d. Vilniuje Lietuvos aktyvistai surengė 3 neformalias akcijas prie Japonijos, Prancūzijos ir Baltarusijos ambasadų. **ELTA** nuotr.

Pernai Lietuvos pilietybė dvigubai daugiau asmenų suteikta natūralizacijos būdu

Vilnius (BNS) – Praėjusiais metais gerokai padaugėjo asmenų, kuriems Lietuvos pilietybė suteikta natūralizacijos būdu. Tokių žmonių skaičius išaugo 1,9 karto, palyginti su 2010 m., pranešė Migracijos departamentas.

Pernai Lietuvos pilietybė natūralizacijos tvarka suteikta 311 asmenų, 2010 m. – 162 asmenims. Daugiausia pilietybė tokiu būdu įgijo asmenys be pilietybės (125), Rusijos (97) ir Ukrainos (44) piliečiai. Anot Migracijos departamento, naujas tendencijas lėmė praėjusių metų balandžio 1 d. įsigaliojęs naujos redakcijos Pilietybės įstatymas.

Lietuvos pilietybę natūralizacijos tvarka gali gauti asmenys, pastaruosius 10 metų teisėtai nuolat gyventantys šalyje. Jie turi išlaikyti valstybinės kalbos ir Konstitucijos pagrindų egzaminus, taip pat privalo turėti teisėtą pragyvenimo šaltinį. Natūralizacijos būdu pilietybė suteikiama ir asmenims be pilietybės arba atsisakiusiems kitos valstybės pilietybės.

Lietuvos kariuomenei talkins JAV specialistai

Vilnius (URM info) – Artimiausius penkerius metus darbą Lietuvoje, padėdami modernizuoti Lietuvos kariuomenės Adolfo Ramanausko kovinio rengimo centrą, tęs JAV technologijų ir specializuotų paslaugų susivienijimo CUBIC (www.cubic.com) specialistai. CUBIC atstovų darbas Lietuvoje bus finansuojamas JAV paramos užsienio ginkluotosioms pajėgoms programos (angl. Foreign Military Financing, FMF) lėšomis. Lietuvoje dirbantys CUBIC specialistai

V. Urmana paskelbė baigianti soprano karjerą

Vilnius (ELTA) – Pasaulinio garso lietuvių operos solistė Violeta Urmanavičiūtė-Urmana po dešimties metų soprano karjeros pranešė grįžtanti į mecosoprano partijos repertuarą. Operos primadona nusprendė atsizvelgti į pokyčius savo gyvenime ir sako jau atsisveikinusi su viena ryškiausių savo karjeroje Aidos partija New York „Metropolitan“ teatro spektaklyje, planuojanti atsisakyti ir kitų metų planų.

Vilniuje kovo 17 d. skambėsian-

bės.

Praėjusiais metais Lietuvos pilietybė išimties tvarka nebuvo suteikta nė vienam užsieniečiui. Iš viso pilietybę gimimu įgijo 24,389 asmenys. Beveik šimtui asmenų atkurta Lietuvos pilietybė. Daugiausia šia teise pasinaudojo asmenų be pilietybės (iš viso 30 asmenų), Izraelio (20), Rusijos (15) ir JAV (12) piliečių.

Migracijos departamentas pabrėžia, kad Lietuvos pilietybę atkurti tam tikrais naujajame įstatyme numatytais atvejais galima ir neatsisakius kitos valstybės pilietybės. Šeši žmonės pasinaudojo įstatymo nuostata, leidžiančia supaprastinta tvarka įgyti pilietybę. Šiuo atveju taikoma sąlyga – neturėti kitos valstybės pilietybės.

2011 m. pilietybę gražinta 34 asmenims, o jos neteko 614 žmonių. Didžiausia dalis – 88,4 proc. – jos neteko dėl to, kad įgijo kitos valstybės pilietybę. Palyginti su 2010 m., netekusiųjų mūsų šalies pilietybės per metus padaugėjo 6 procentais.

taip pat patarinės logistikos pajėgumų pertvarkos klausimais Lietuvos kariuomenės Logistikos valdybos atstovams. Ateityje CUBIC atstovai centre padės diegti lazerinę sistemą MILES (angl. Military Integrated Laser Equipped Systems), kuri užtikrins kovinio rengimo ir šaudymo tikrovumą. Lietuvai kasmet skiriama parama pagal JAV paramos užsienio ginkluotosioms pajėgoms programą. Praėjusiais metais ši parama sudarė 3 mln. JAV dolerių.

tis Giuseppe Verdi „Requiem“ – bene paskutinė proga Lietuvoje gyvai išgirsti solistę dainuojančią soprano partiją. Didingąjį G. Verdi „Requiem“ Lietuvos nacionalinio operos ir baletų teatro scenoje kartu su operos primadona dainuos jos vyras tenoras Alfredo Nigro, gruzinų mecosopranas Anita Archvilišvili, italų bosas Riccardo Zanellato, du chorai – Operos teatro ir Kauno valstybinis choras. LNOBT simfoniniam orkestrui diriguos Robertas Šervenikas.

JAV sutinka Rusijai suteikti slaptą Europos priešraketinės gynybos sistemos informaciją

Washington, DC (BNS) – JAV pranešė esančios pasirošiusios Rusijai atskleisti slaptą informaciją, susijusią su Europos priešraketiniu skydu. Šis žingsnis, pasak žinovų, padėtų rasti išeitį iš susidariusios keblios padėties dėl amerikiečių programos.

Pirmą kartą apie planus Rusijai atskleisti su priešraketinės gynybos sistema susijusią slaptą informaciją praėjusią savaitę paskelbė JAV gynybos sekretoriaus pavaduotojo padėjėjas Bradley Roberts. Laikraštyje „Kommersant“ Pentagono atstovė patvirtino šią informaciją.

Tiksliai nežinoma, kokia informacija būtų suteikta Rusijai, kuri priešinosi JAV planams įkurti priešraketinį gynybos skydą Rytų Europoje, įskaitant Lenkiją, Rumuniją ir Čekijos Respubliką. NATO narės 2010 m. Lisabonoje susitarė sukurti priešraketinį skydą Europoje, siekiant apsisaugoti nuo balistinių raketų savininkų, tokių kaip Iranas ir Šiaurės Korėja. Rusija reikalauja NATO pateikti raštu patvirtintą pažadą, kad priešraketinis skydas nebus nukreiptas prieš Maskvą, tačiau organizacija iki šiol nesutiko su reikalavimu.

Žydai Vakarų kranto gyvenvietėje sutiko išsikelti

Jeruzalė (BNS) – Žydai vienoje didžiausių Vakarų kranto gyvenviečių susitarė su Vyriausybe persikraustyti į valstybės įrengtą teritoriją. Migrano teritorijos gyventojai bus perkelti į netoliese esančią bendruomenę, o ši teritorija atiteks Izraelio kariuomenės kontrolei, pranešė Izraelio radijas.

Izraelio Aukščiausiasis Teismas praėjusių metų rugpjūtį davė nurodymą į šiaurę nuo Jeruzalės esančią Migrano gyvenvietę, kurioje gyvena 280 žmonių, nugriauti iki kovo pabaigos. Prieš žydų gyvenviečių statybas pasisakantys aktyvistai teigė, jog

perkraustymas – „gėda“.

Pasak Izraelio Vyriausybės pareigūno, šis susitarimas padės išvengti susirėmimų tarp gyventojų ir Izraelio saugumo pajėgų. Remiantis Izraelio pranešimais, naujoji teritorija, esanti 2 kilometrų atstumu nuo Migrano, nepriklauso privačiai palestiniečių nuosavybei. Nuo 1990 m. pabaigos apie 4,000 žmonių išikūrė gyvenvietėse Vakarų krante, kurios pastatytos be oficialaus Vyriausybės patvirtinimo. Pagal Izraelio įstatymus, šios gyvenvietės yra nelegalios, todėl jos turi būti nugriautos pagal 2003 m. sudarytą taikos planą.

JAV kareivis Afganistane nužudė 16 civilių

Kabulas (BNS) – Pranešama, kad JAV kareivis Afganistane išėjo iš savo bazės Kandaharo provincijoje, įsilaužė į tris gyventojų namus ir nužudė 16 žmonių, tarp kurių buvo moterų ir vaikų. Po to karys pasidavė JAV kariuomenės vadovybei. Manoma, kad jį ištiko psichinis išsekimas. Karys laikomas JAV nelaisvėje ir turėtų būti teisiamas pagal JAV karo teisę. JAV pareigūnai kartu su kolegomis afganistaniečiais tiria įvykį. Prie bazės susirinkę vietos gyventojai protestuoja prieš žudynes. JAV ambasada pataria vengti kelionių į regioną, kuriame įvyko nelaimė.

Tuo tarpu Afganistano parlamentas teigia, kad JAV kari, kuris nužudė 16 civilių afganistaniečių, reikia viešai teisti Afganistane. Parlamentas pasmerkė žmogžudystes ir teigia, kad Afganistano „žmonėms baigiasi kantrybė dėl užsienio pajėgų nemokšiško“. Afganai abejoja, kad 16 žmonių nužudyti galėjo vienas asmuo. JAV kariuomenė teigia, kad nėra pagrindo manyti, jog išpuolius įvykdė daugiau nei vienas karys. Vis dėlto kaimo gyventojai Afganistano policijai sakė, kad girdėjo iš kelių pusių sklindančius šūvių garsus.

Rusijoje vėl protestuojama dėl rinkimų rezultatų

Maskva (BNS) – Rusijos opozicija kovo 10 d. vėl pradėjo protestus, per kuriuos reikalaujama šalies politinės sistemos pertvarkos. „Mes ir toliau reikalavime žodžio laisvės, po paskelbtų pertvarkų vėl surengti naujus parlamento ir prezidento rinkimus. Be to, mes reikalaujame panaikinti žiniasklaidos cenzūrą ir paleisti į laisvę politinius kalinčius“, – per protestą Maskvos centre sakė neužregistruotos Liaudies laisvės partijos (PARNAS) vienas pirmininkų Vladimir Ryžkov.

Į Maskvos centrą susirinko apie 20,000 žmonių. Tačiau šį kartą žmo-

nės buvo ne tokie aktyvūs, kaip per gruodį vykusias didžiausias per 20 metų demonstracijas dėl nesąžiningų parlamento rinkimų. Šia protesto akcija protestuojama prieš ministro pirmininko Vladimir Putin pergalę kovo 4 d. vykusiose prezidento rinkimuose. Remiantis Centrinės rinkimų komisijos duomenimis, V. Putin savo balsą atidavė 45,602,075 piliečiai. Tai yra 63,6 proc. balsavime dalyvavusių rinkėjų. Tačiau kritikai tvirtina, kad rinkimai buvo nesąžiningi, nors užsienio šalys priėmė ir pasveikino V. Putin su pergale.

N. Sarkozy įspėjo dėl Šengeno sutarties nutraukimo

Paryžius (BNS) – Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy įspėjo apie pasitraukimą iš Šengeno sutarties, jei nebus imtasi priemonių sustabdyti nelegalią imigraciją. Prezidentas teigė, kad pertvarka yra vienintelis būdas išvengti sprogimo Europos viduje. Pasak N. Sarkozy, jeigu per 12 mėnesių nebus padaryta jo

kios pažangos, Prancūzija sustabdyt dalyvavimą Šengeno sutartyje. Pagal Šengeno sutartį numatytos bevizės kelionės 25 Europos šalyse. N. Sarkozy pareiškė, jog Prancūzijoje yra per daug užsieniečių, ir žadėjo sumažinti atvykstančių imigrantų skaičių, jeigu laimėtų šiais metais vykstančius prezidento rinkimus.

ŠVENTADIENIS

3 Gavėnios sekmadienis

Pradėti nuo Krikšto

PRANCIŠKA BUBELYTĖ, FDCJ

Jeigu anuometiniam žmogui, gyvenančiam su natūralia gamta ir natūraliu laiko tempu, lengviau būdavo sau atsakyti į klausimą „Kuo aš tikiu ir pasitikiu?“, tai šią dieną šis klausimas reikalauja nepalyginti daugiau pastangų, nurimimo, tylos, dažnai net specialių rekolekcijų. Man kartu su Bažnyčia į šį klausimą Gavėnios metu padeda atsakyti Krikšto išsipareigojimai. Jie kviečia mane permąstyti tikėjimo „šaknis“, krikščionišką tapatybę, nuo savęs kreipiant žvilgsnį į Asmenį, atėjusį iš Dangaus ir dėl manęs tapusį Žmogumi.

Krikštas yra susijęs su „perėjimu“:

anuomet žydai savo Paschoje ėjo iš Egipto vergijos į pažadėtą laisvės žemę, kuroje gimsta Dievo tauta – naujas kūrinys, tiesa, tik per 40 metų, dėl ko ant Sinajaus kalno sudarius su Dievu Sandorą, tauta paveda save Dievui, o kelionė baigiasi persikėlimu per Jordano upę. Jėzaus Pascha taip pat yra „perėjimas“: Jėzus, iš šio pasaulio eidamas pas Tėvą, pereina per mirtį į gyvenimą, tiesa, prieš tai 40 dienų praleisdamas dykumoje, piktosios dvasios gundomas, tačiau liekantis ištikimas Tėvo valiai ir pradėdamas Naująją sandorą bei duodamas Naują – meilės – įstatymą. Jordano upėje Jono Krikštytojo krikštijamas Jėzus yra krikštijamas ir... savo mirčiai.

Mano, net ir kūdikystėje pakrikštytos, Krikštas taip pat yra perėjimas iš nuodėmės į gyvenimą, iš pirmųjų tėvų man palikto polinkio į blogį – link laisvės tiesoje ir tiesos laisvėje. Naujai gimusi pasitikėjime Kristumi, esu tapusi ir nauju kūrinium. Deja, aš irgi turiu būti išmėginta, tačiau Dievo malone lydima šventosios Dvasios ir maitinama Eucharistijos duona. Mano Krikštas reiškia Sandorą su Dievu, kuri yra viso mano gyvenimo išsipareigojimas ir laikų pabaigoje įžengimas į Karalystę.

Vadovaudamasi šiomis patirtimis Pirmųjų krikščionių bendruomenės labai rimtai ir atsakingai žiūrėjo į Krikštą ir jo trokštančių kandidatų pasirengimą, kurio laikotarpis

buvo ilgas, net iki trejų metų. Pradžioje buvo ištiriamas kandidatų gyvenimas ir užsiėmimai, paskui jie buvo į tikėjimo bendruomenę primami dvejus, trejus metus kartu su jais buvusių globėjų akivaizdoje, dvasininkas ar pasaulietis vedavo jiems Išganyto istorijos pamokas, o sekmadienio susirinkime jie tegalėdavo dalyvauti Žodžio liturgijoje. Krikšto apeigos, kurioms vadovaudavo vyskupas, vykdavo Velyknaktyje. Paties Krikšto metu kandidatas, vadinamas katechumenu, nusileisdavo tris laiptelius į baseiną ir įbrisdavo iki krūtinės į vandenį, o celebrantas, uždėjęs ranką ant galvos triskart panardindavo vandenin, kalbėdamas iki šių dienų išlikusią trinitarinę formulę.

Naujai pakrikštytajam išlipus iš vandens buvo įteikiamas baltas drabužis, kurį asmuo vilkėdavo savaitę. Nuo šiol jis turėjo teisę dalyvauti ir Aukos liturgijoje, priimdamas Viešpaties Kūną. Šv. Augustinas naujai pasikrikštijusiems yra rašęs: „Įžengdami į katechumenatą, jūs buvote nuplauti; katechumenato laikotarpiu buvote pasninkais, egzorcizmais ir atsivertimais malami į miltus; krikštykloje buvote sudrėkinti vandeniu. Jūsų tapote lyg tešla, kuri Šventosios Dvasios ugnyje buvo iškepta; taigi jūs esate Viešpaties duona. Tad žiūrėkite, kad suprastumėte ir būtumėte, kas esate!“ Čia turime nepamiršti ir fakto, jog už tapimą krikščioniu buvo persekiojama ir mirštama kankinio mirtimi.

Pasigilinę į anų laikų patirtis paklauskime savęs: o kaip mes švenčiame ir kaip rengiamės Krikštui? Ką jis reiškia man ir mano artimiesiems? Kokius išsipareigojimus prisimu su šio sakramento priėmimu ir ar dedu pastangas jų laikytis, budžiu dėl ištikimybės Dievui? Apskritai šiandien mūsų yra išgalėjęs klaidingas požiūris, jog tikėjimas prasideda nuo neva „visų“ sakramentų priėmimo, bet ne nuo Krikšto. Taip dažnai pasakoma: „esu pakrikštytas, bet nepraktikuojau“ arba „esu tikintis, bet bažnyčią lankau retai...“. Tačiau jei pasigilinsime į krikščioniško tikėjimo esmę ir vis dėlto jo realią pradžią per Krikšto sakramentą, suvoksime, jog tai reiškia tą patį, jei sakyčiau: „esu ištekėjusi, bet ištikimybės nepraktikuojau“ arba „turiu žmoną, bet namuose lankausi retai...“. Kaip jums tai atrodo? Prisipažinsiu, man būtų gėda tai pasakyti. Tačiau taip dažnai daugelis žmonių tiesiog pakelta galva ir išdidžiai skelbia savo neištikimybę dėl mūsų mirtiną kruvinos kančios kainą dangaus Karalystėn sumokėjusiam Viešpačiui, jog net nelieka vietos apgailėstavimui...

Taigi Krikštas, o ne kiti neva dėl „susitvarkymo“ ar kažkokio „apsidraudimo“ priimti sakramentai yra mano tikro tikėjimo matas. Gavėnia kaip tik yra metas pasitikrinti ir atsiminti: koks mano požiūris į Krikštą, tokia yra ir mano krikščionybė, mano santykis su gyvuoju Kristumi Jėzumi.

Bernardinai.lt

LIETUVIŲ FONDAS

Švenčia garbingą 50 metų jubiliejų!

Lietuvių Fondas oficialiai inkorporuotas 1962 m. kovo 14 d.

*Mieli ir brangūs Lietuvių fondo bendraminčiai ir bendradarbiai,
Gerbiamieji Fondo vadovai, Tarybos ir Valdybos nariai,*

*Nuoširdžiai sveikinu Lietuvių Fondą ir visus jo darbų bei pastangų telkiamus žmones su iškilia švente –
50-uoju Fondo veiklos Jubiliejumi.*

Sveikinu visus neabejingus Fondo veiklai, visus, kuriems ši šventė yra svarbi, brangi ir sava.

Esate išskirtinė organizacija su išskirtiniais nuopelnais lietuvybei, jos išsaugojimui, puoselėjimui, plėtrai.

*Šiandien tikriausiai būtų sunku tiksliai suskaičiuoti, kiek švietimo,
kultūros, jaunimo renginių įvyko Fondo dėka, kiek vadovėlių ir knygų buvo išleista,
kiek jaunų žmonių paremta stipendijomis. O jei tai ir būtų paskaičiuota,
jokia statistika, išreikšta didžiausiomis sumomis,
neišreikš visos Jūsų darbų svarbos ir vertės.*

*Lietuvybės dvasia, perduodama iš kartos į kartą ir palaikoma sunkiais jai laikais,
ginama nepalankiomis jai sąlygomis – tai vertybė, neišreiškiama ir neišmatuojama pinigais.
Tai išmatuojama tik žmonių pagarba ir dėkingumu, kurie Lietuvių Fondą pelnytai lydi jau daugybę metų.*

*Nuoširdžiai prisidedu prie šios pagarbos ir dėkingumo, nuoširdžiai džiaugiuosi ir didžiuojuosi,
kad sukūrėme tokią organizaciją, kuri pasiekė tokių gražių veiklos rezultatų.*

Turbūt prasmingiausias palinkėjimas Lietuvių Fondui 50-mečio proga tilptų į vieną žodį: tęskite.

Tęskite savo gražius ir prasmingus darbus, tęskite savo patriotinę veiklą!

Vardan lietuviybės išsaugojimo, vardan tos Lietuvos!

Savo mintimis ir savo širdimi būdamas kartu su Jumis –

Prezidentas Valdas Adamkus

2012 metai

PASKUTINĖ KADENCIJA.

Prezidento dienoraščiai

VALDAS ADAMKUS

Nr. 11

Džiaugiuosi galėjęs pasveikinti bei pagerbti šį puikų žmogų ir rašytoją. Linkėjau jam sėkmės su gausiu jo gerbėjų būriu.

2004 metų gegužės 7 diena, Vilnius-Kėdainiai. Kėdainių savi-valdybė surengė seminarą apie Europos Sąjungos regionų politiką. Nusprendžiau priimti kvietimą ir išsakyti savo nuomonę, kaip turėtume pasinaudoti ES fondų parama. Per pietus seminare apsilankė ir Viktoras Uspaskichas. Kėdainiuose jis – dievukas, o dabar, kai sėkmingai stiprina savo politines pozicijas su steigiamą Darbo partija, jaučiasi esąs tikras viešpats. Drauge pietavome. Vengėme kalbėti apie kokį nors bendradarbiavimą per prezidento rinkimus ar juolab apie išsipareigojimus.

2004 metų gegužės 8 diena, Vilnius. „Reval“ viešbutyje atidarėme mano rinkimų štabo būstinę. Iš visos Lietuvos suvažiavo apie 200 mūsų skyrių atstovų. Pakili nuotaika. Tai pradžia. O kas mūsų laukia ateityje?

2004 metų gegužės 14 diena, Vilnius. Lekia dienos. Nuolat keliavome. Šiandien su Alma iš pradžių leidomės į Žagarę, kur dalyvavome Paskutinio skambučio šventėje vidurinėje mokykloje ir susitikome su vietos bendruomene. Po trijų valandų riedėjome jau į Šiaulius – susitikome su žurnalistais, pasivaikščiome po miestą, pabendravome su šiauliečiais. Netrukus 160 kilometrų per valandą greičiu skriejome į Kauną pasveikinti Lietuvos studentų sąjungos suvažiavimo. Ir taip – diena po dienos...

2004 metų gegužės 19 diena, Vilnius-Kupiškis. Su Alma apsilankėme Kupiškioje. Šiame mieste daugiausia savivadybių tūkstančiui gyventojų Lietuvoje. Susitikau su gydytojais. Kalbėjome, kad labai trūksta psichologų. Mėginasi įtikinti sveikatos apsaugos ministrą, jog tai neatidėliotai skubi ir svarbi problema.

Vėliau susitikau su savivadybės tragedija išgyvenusios 65 metų moters Genovaitės Antanavičienės šeima. Nusižudžius dukrai, ji globoja tris mažamečius vaikus. Butas švarus, tvarkingas, vaikai gerai prižiūrimi. Padovanojome žaislų, skalbiama ją mašina.

Grįždami į Vilnių, stabtelėjome Šešetos kaimo pagrindinėje mokykloje, kurią globoja Almos fondas.

2004 metų gegužės 26 diena, Vilnius. Dalyvavau pirmuose Lietuvos radijo surengtuose debatuose, laidos vedėjas – Tomas Dapkus. Kandidatai pristatė savo programas, bet debatais mūsų kalbų nepavadinai. Įdomiausia buvo atsakinėti į klausytojų klausimus.

Dar laukia debatai su Česlovu Jursėnu Lietuvos televizijoje. Siūlysiu rengti iš anksto nesurežisuotą laisvą pasikalbėjimą. Vėliau diskutuosiu tiesioginėje radijo laidoje su Vilija Blinkevičiūte.

Po pietų su Alma išskrendame į Austriją.

2004 metų gegužės 28 diena, Viena. Dvi malonios dienos Austrijoje. Spauda domėjosi Lietuvos politiniu ir ekonominiu gyvenimu. Ne-

menko dėmesio sulaukė ir abi mano paskaitos. Pirmąją, pavadintą „Lie-tuva po NATO ir ES plėtros: nauji užsienio politikos prioritetai“, skaičiau Vienos diplomatinės akademijoje profesorių ir magistrantų auditorijai.

Antrą kartą kalbėjau Vienos ekonomikos forume. Mano pranešimas – apie Lietuvos politinę ir ekonominę padėtį.

Nusisekė ir orai – Austrijoje jau vasara, bet dar netvanki, kupina šviežumo.

2004 metų gegužės 30 diena, sekmadienis, Vilnius. Rinkimų kampanijos maratonas tęsiasi. Nuo penktadienio iki sekmadienio vidurnakčio be perstojo keliavome – lankėmės Šilalėje, Šilutėje, Palangos, Nidoje, Telšiuose, Klaipėdoje. Teko išklausyti gausybę nusiskundimų. Stengiuosi kalbėti realistiškai ir nedalinti tuščių pažadų.

2004 metų gegužės 31 diena, Vilnius. Dalyvavau televizijos debatų laidoje, skirtoje prezidento rinkimams. Pusvalandį atsakinėjau į žurnalisto Ryčio Juozapavičiaus klausimus. Jis kartais mėgindavo remti mane prie sienos, bet mačiusiųjų laidų atsiliepimai neblogi. Kiti televiziniai debatai – jau su konkurentu Česlovu Jursėnu.

Apklausa rodo, kad kol kas aš pirmauju. Tačiau tai vertinu atsargiai – jau turiu patirties, kad žmonių nuotaikos gali staigiai pasikeisti.

2004 metų birželio 27 diena, sekmadienis, rinkimų diena. Šiandien Lietuva renka prezidentą. Rinkimų kampanijos maratonas taip įsuko, kad visiškai nelikdavo laiko net dienoraščiui. Nuo ankstesnių įrašų pradėjo beveik mėnuo. O įvykių buvo begalė.

Pasitaikė ne itin šilta diena – vos 16 laipsnių šilumos. Gerai, kad bent nelyja. Kai su Alma 10 ryto atvykome į rinkimų apylinkę, mūsų jau laukė gausus būrys žurnalistų, ne tik Lietuvos, bet ir atvykusių iš užsienio.

Nutarėme iki 20 valandos būti namie ir tik vakare vykti į „Forum Palace“ laukti rinkimų rezultatų. Netrukus reikės judėti iš namų...

PASTABOS PARAŠTĖSE

Dienoraštį stengiuosi rašyti sistemingai. Net ir grįžęs namo vėlai paprastai dar prisėdu užfiksuoti, kas buvo svarbesnio, jei pasitaiko, kad tai būna neįmanoma, užrašau kitą dieną. Tačiau, kai peržiūrinėjau dienoraščius, net pats nustebau, kad prieš rinkimus beveik visą mėnesį nieko nerašiau. Vyko rinkimų kampanija, nuo ryto iki vėlaus vakaro važinėčiau po Lietuvą, bendravau su žmonėmis, susitikimas vijo susitikimą ir kuriam laikui dienoraštį tiesiog užmečiau.

Per šį laiką įvyko ir vienas labai svarbus įvykis: Konstitucinis Teismas nusprendė, kad priešai tautai sulaužęs, Konstituciją pažeidęs ir apkaltos būdu iš prezidento posto pašalintas asmuo ne tik negali vėl kelti savo kandidatūros per artimiausius šalies vadovo rinkimus, bet jam iš viso neterminuotai neleidžiama eiti pareigų, kur reikia prisiekti.

Bus daugiau.

AKIŲ LIGOS

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

IN MEMORIAM JUOZAS RYGELIS (1920–2012)

*Jei nenukrito, žvaigždės grįžta
su tuo pačiu nakties dangum...
Dienos baigmė pro ūką tirštą
Netekt vienos žvaigždės baugu...*

Juozas Rygelis.

2012 m. kovo 10 d. Anapilin iške-liavo Juozas Rygelis – žymi Vištyčio krašto asmenybė, ilgametis Amerikos lietuvių kultūros archyvo (ALKA) pirmininkas, JAV Lietuvių katalikų mokslo akademijos prezidentas, garus mechanikos inžinierius, aktyvus JAV lietuvių visuomenininkas.

Juozas Rygelis gimė 1920 m. rugpjūčio 12 d. netoli Vištyčio, Eglupiuose, Pajevonio valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. 1942 m. baigė dr. J. Basanavičiaus gimnaziją Vilkaviškyje. Vėliau studijavo mechaniką VDU Kaune. 1944 m. nuo sovietų okupacijos pasitraukė į Vokietiją, 1944–1949 m. tęsė studijas Darmstadto technikos universitete. 1948 m. Hanau DP stovykloje Vokietijoje J. Rygelis susipažino su savo būsima žmona, tuo metu dar gimnaziste, Aldona – garsaus vaikų gydytojo Vinco Trečioko ir Onutės Putvinskaitės, Vlado Putvinskio, Šaulių sąjungos įkūrėjo, anūke. 1949 m. Vokietijoje J. Rygelis baigė universitetą, įgydamas metafizikos ir diplomuoto inžinieriaus diplomą su teise dirbti visoje Europoje. Gabiam jaunuoliui stipendiją siūlė ir kvietė studijuoti filosofiją Sorbonos universitetas Prancūzijoje.

Tačiau 1949 m. jis persikėlė į JAV.

Nuo pat atvykimo į Ameriką, J. Rygelis išitraukė į lietuvišką veiklą, dirbo su ateitininkų organizacija New York, Bridgeport įkūrė Lietuvių Bendruomenės apylinkę. Jis visada rėmė lietuvišką spaudą, aktyviai dalyvaudavo lietuviškame gyvenime. Dirbdamas cukraus fabrike J. Rygelis pateikė inžinierių patobulinimų. Persikėlęs dirbti dizaineriu į „Greer Hydraulic“ bendrovę, sukonstravo automatinis ventilius ir hidraulinius akumuliatorius, kurie ir dabar turi paklausą. 1953 m. pradėjo dirbti dizaineriu Stamforde, CT. Nuo 1954 m. dirbo dinamikos inžinieriumi „Singer“ susivienijime. Tobulinosi Massachusetts Institute of Technology, Columbia University, Brooklyn politechnikos institute, NY, University of Bridgeport, CT. Aviacijos bendrovėje AVCO dirbo analitiku ir dizaineriu, vėliau vadovavo įvairioms laboratorijoms. 1970–1990 m. dirbo dinamikos inžinieriumi konsultantu „Singer Kearfott Guidance and Navigation Division“. Patobulino daug gamtos procesų ir įrankių. Savo išradimus skelbė moksliniuose straipsniuose „AVCO Lyconing Division“ (1967, 1970). Keletas mechanikos išradimų patentuoti. J. Rygelis priklausė Amerikos mechanikos inžinierių draugijai (ASME), buvo New York, NY, skyriaus sekretorius, „Dale Carnegie“ klubo narys.

Nuo 1990 m. Juozas ir Aldona Rygeliai gyveno Putnam, Connecticut valstijoje. Nuo 1992 m. J. Rygelis buvo JAV Lietuvių katalikų mokslo akademijos prezidentas. Aktyviai dalyvavo lietuvių visuomeninėje veikloje JAV, veikė ateitininkų sąjungoje, buvo ilgametis LKMA JAV skyriaus sekretorius ir ALK'os pirmininkas, išdininkas, JAV LB Connecticut apygardos pirmininkas. J. Rygelis už jo nuoširdžią ir ilgą lietuvišką veiklą ir pasiaukojimą ALK'ai yra apdovanotas JAV LB Krašto valdybos Padėkos raštu.

Žydrone Kolevinskienė

Jaunų kūrėjų akiratyje – Šaltojo karo istorija

Lietuviško filmo premjera Čikagoje, „Gene Siskel Film Center“

RAMUNĖ LAPAS

Jaunų kūrėjų akiratyje – Šaltojo karo istorija. **J**au keletą pavasarių iš eilės Čikagos „Gene Siskel Film Center“ vykstančioje didžiausioje Šiaurės Amerikoje europinio kino šventėje pristatomi Lietuvos kino kūrėjų darbai. Šiame metiniame 15-ame Euro-pos Sąjungos šalių kino festivalyje dalyvauja visos 27 ES priklausančios šalys su 65 filmais, kurių visi – Čikagos premjeros. Lietuvai atstovauja režisieriaus Kristijono Vildžiūno filmas „Kai apkabinsiu tave“ („Back to Your Arms“). Jis „Gene Siskel“ centre bus rodomas kovo 17 ir 21 dienomis.

„Kai apkabinsiu tave“ premjera įvyko prieš metus kovo 28 d. Varšuvoje, mat filmas yra „Uljanos Kim studijos“ ir „Studio Filmowe TOR“ (Lenkija) bendras darbas. Rudenį pagrindiniuose Lietuvos kino apdovanojimuose „Sidabrinė gervė 2011“ Vildžiūno filmas surinko net aštuonias statulėles.

Projektas tarptautinis ir šeimyninis

„Kai apkabinsiu tave“ – tarptautinis projektas, kurį kuriant dalyvavo lenkų ir vokiečių prodiuseriai, filmavosi vokiečių aktoriai, tarp jų – garsioji Margarita Broich. Tuo pačiu tai savotiškas šeimyninis filmas. Kūrėjų komandoje – ne tik vyro žmonos (rež. Kristijono Vildžiūno ir prodiuserės Uljanos Kim) duetas; joje dalyvauja ir jaunesnioji Uljanos sesuo Galina Kim (vykdančioji prodiuserė) bei jaunesnysis Kristijono brolis aktorius Mykolas Vildžiūnas (režisieriaus padėjėjas). Beje, tokia

Scenos iš filmo „Kai apkabinsiu tave“.

šeimyninė komanda susiklijavo filmuojant pirmąją Vildžiūno pilno metražo juostą „Nuomos sutartis“. Mykolui ir Galinai tai buvo pirmasis prisilietimas prie kino kūrybos ir gamybos, o Kristijonas ir Uljana kartu dirba nuo 1995 metų.

Žinoma prodiuserė, 1997 m. Vilniuje įsteigusi „Uljanos Kim studiją“, Uljana Maskvos kino institute baigė Kinotyros fakultetą. Prodiuserė tapo iš reikalo: „Lietuvoje jų nebuvo, kažkam teko išradinėti dviratį“, – aiškino ji. Pirmas projektas – Valdo Navasaičio „Kiemas“ – prasidėjo nuo prodiuserių paieškos, o baigėsi filmo pristatymu Kanuose. „Tuomet, 1999-aisiais, man tai pasirodė visiškai natūralu, – prisiminė Uljana. – Tik vėliau supratau, kad taip atsitinka toli gražu ne visada.“ Galina, sesers žodžiais, – „pagrindinis žmogus mūsų studijoje, nepakeičiama praktiškai jokiame kino gamybos etape“. Nors Uljana turi nemažą įdirbį, kuriant filmus su kitomis šalimis, deja, dabar, pasak jos, „anksčiau veikę bendradarbiavimo mechanizmai stringa, nes gyvename Europos Sąjungos finansinio nuosmukio laikais“. Vis dėlto prodiuserė mano, jog didesnio biudžeto filmams bendradarbiavimas su kitomis šalimis būtinas – be lenkų paramos „Kai apkabinsiu tave“ nebūtų nufilmuotas (filmo koproduiseris – garsus lenkų režisierius ir prodiuseris Krzysztof Zanussi). „Tačiau sudominti kitų šalių prodiuserius originaliu scenarijumi nėra lengva, – sako ji. – Atsirado net toks terminas kaip ‘europudingas’, t. y. filmas, kuris yra specialiai nukreiptas į bendrą gamybą, tačiau stokoja originalumo.“

Čikagai artimas filmas

Kristijonas Vildžiūnas Lietuvos muzikos akademijos Teatro ir kino fakultete baigė režisūrą (kurso vadovai buvo Henrikas Šablevičius ir Vytautas Čibiras). Jis žinomas kaip trijų trumpo metražo („Likusios dienos“, 1995, „Biblioteka“, 1997 ir „9 vartų miestas“, 1999) ir trijų pilno metražo filmų režisierius. Minėtosios „Nuomos sutartis“ (2002) pasaulinė premjera įvyko Venecijos kino festivalio konkursinėje programoje „Prieš srovę“. Antro pilno

metražo filmo „Aš esi tu“ (2006) pasaulinė premjera įvyko Kanų festivalio oficialioje programoje „Ypatin-gas žvilgsnis“.

Scenarijus visiems savo filmams K. Vildžiūnas rašo pats, nes tiki, jog kino scenarijus yra „neatskiriama ir viena iš svarbiausių kino audiovizualinio dalių“. Filmo „Kai apkabinsiu tave“ pirmasis scenarijaus juodraštis buvo parašytas dar 1995 metais. Jo pagrindą sudaro tikra istorija iš žinomų meno pasaulyje žmonių – režisieriaus Romualdo Juknevičiaus ir aktorės, dailininkės Dalios Juknevičiūtės – gyvenimo. Berlyne 1961 metais (prieš pat iškylant Berlyno sienai)

Režisierius Kristijonas Vildžiūnas.

bando susitikti iš sovietinės Lietuvos atvykęs tėvas Vladas (Andrius Bialobžeskis) ir į Vakarus emigravusi dukra Rūta (pirmasis Elžbietos Latėnaitės aktorinis darbas pilno metražo filme). „Tokios istorijos kaip Juknevičiūtės Sovietų Sąjungoje buvo neprieinamos – nebent galėjai išgirsti jas perduodamas iš lūpų į lūpas tarp savų žmonių, – dalinasi mintimis filmo režisierius ir scenaristas. – 1992 metais viename žurnale atspausdintas Juknevičiūtės laiškas atvėrė naują požiūrio į istoriją perspektyvą. Pasirodo, buvo žmonių, kurie bandė padaryti, atrodytų, neįmanomą dalyką – rasti įtrūkimus geležinėje uždangoje ir pro juos prasiskverbti. Natūralu, kad Juknevičiūtės prisiminimai žadino vaizduotę, tačiau ankstyvaisiais nepriklausomybės metais tokias istorijas vis dar tyliai saugojo paprastam mirtingajam neprieinami KGB archyvai. Prireikė penkiolikos metų, kol jie virto filmu, ir naujas požiūris į mūsų istoriją pasiekė platesnę auditoriją.“

Filmo tema Čikagos lietuviams turėtų būti ypač „arti kūno“ – juk Rūtos prototipė aktorė, režisierė, dailininkė Dalia Juknevičiūtė čia gyveno ir kūrė. Deja, neilgai. Tragiškas ir trumpas buvo tiek jos, tiek jos vyro poeto Algimanto Mackaus gyvenimas: Mackus žuvo autoavarijoje 1964 m., būdamas vos 32-jų, Juknevičiūtė – 1975 m., nesulaukusi savo 40-ojo gimtadienio.

Filmavimo iššūkiai

Kūrėjai pasakojo, kad medžiaga filmui buvo rankiojama po kruopelytę iš įvairių šaltinių. „Mes labai

stebėjomės, – sakė režisierius, – kad šiuos įvykius vis dar gaubia paslapties skraistė. Daugelį dalykų teko nuspėti iš amžininkų ir liudininkų nutylėjimų arba išgauti iš prieštaringų liudijimų fragmentų. Netgi pačiame Juknevičiūtės prisiminimų laiške yra keli mįslingi nutylėjimai, kurie davė kryptį mūsų tyrinėjimams. Nors mes taip ir neišsiaiškinome keletą svarbių šio detektyvo detalių, tyrinėjimai padėjo mums suprasti epochą, atkurti savo nežinomybę bauginančią to laiko nuotaką“.

Pasakojimo veiksmas vyksta 1944 m. Kaune ir 1961 metais Vokietijoje. Filmas, tarsi dėlionė, sudarytas iš mažų autentiškų fragmentų. Dingusiai epochai atkurti nebuvo naudojamos skaitmeninės technologijos. Filmuota didžia dalimi Kaune. „Filmavimo vietos ir kampai buvo pririšti prie kitų vietų, o kartais – prie archyvinės medžiagos fragmentų, todėl filmavimas turėjo būti itin kruopščiai suplanuotas, – pasakojo Uljana. – Kai kurios scenos, pvz., pabaiga, buvo filmuojamos ir Kaune, ir Berlyne – tai ypač apsunkino filmo gamybą.“ Pasak kūrėjų, svarbiausios kadre buvo autentiškos detalės, daiktai, kurių paieškai jie skyrė labai daug dėmesio ir jėgų ir kuriais „apgyvendindavo“ laikmečio prasme neutralias filmavimo vietas.

Pažadėtoji žemė

Vildžiūno filmas „Kai apkabinsiu tave“ šiemet dalyvavo JAV kino akademijos „Oscar“ apdovanojimų atrankoje geriausio užsienio filmo kategorijoje. Nors lietuviškas filmas nepateko į paskutinį laimingųjų sąrašą, svarbu šią pristatymo tradiciją tęsti ir nuolat būti pasauliniame kino žemėlapyje. „Oscar“ apdovanojimuose nepasisėkė, tačiau kelionė į JAV filmo kūrėjams buvo reikšminga kitais atžvilgiais. „Amerika mūsų filmui tapo it pažadėtoji žemė, – džiaugėsi Uljana Kim. – Čia susiradome pardavimo agentą ‘The Films Sale Company’, kuris pradėjo platinti filmą festivaliuose visame pasaulyje. Amerikos žiūrovai sutiko filmą su dideliu susidomėjimu ir tema jiems, skirtingai nei Vakarų Europos žiūrovui, pasirodė suprantama ir įdomi.“

„Kai apkabinsiu tave“ – bene „dokumentiškausias“ Vildžiūno filmas, nes jį kuriant autentiškumo kadre principas buvo labai svarbus. Kai kas, pasižiūrėjęs filmą, net pavadino jį dokumentiniu – esą „viskas taip ir buvo, kaip jame vaizduojama“. Be minėtų aktorių Elžbietos Gabrėnaitės ir Andriaus Bialobžeskio, jame taip pat nufilmavo Jurga Jutaitė (Rūtos draugė Aukšė), Giedrius Arbačiauskas (žurnalistas Juozas Aleksandravičius), Aleksas Kazanavičius (kultūrinių ryšių su emigrantais draugijos „Rodina“ darbuotojas Petrovas) ir kt.

Filmas „Kai apkabinsiu tave“ bus rodomas kovo 17 d., šeštadienį, 4:45 val. p. p. ir kovo 21 d., trečiadienį, 8:15 val. v. „Gene Siskel Film Center“ (164 North State Street, Chicago, Illinois 60601). Daugiau informacijos rasite internete: www.siskelfilmcenter.org/eufilmfest2012. Bilietai parduodami per Ticketmaster tel. 800-982-2787 arba interneto svetainėje www.ticketmaster.com bei „Gene Siskel Film Center“ bilietų kasoje.

Sudie nuoširdžiam bendradarbiui

A. a. Vyteniui Šilui prisiminti

Tokie prisiminimai jau nebe reti. Tuojau po Antrojo pasaulinio karo okupanto iš tėvynės išvytų ir JAV išikūrusių lietuvių telkiniai, stipriai, kartais ir lemiančiai – vadovaujančią įtaką lietuviškai veiklai, ypač Lietuvos okupacijos laikotarpiu, turėję, sparčiai retėja. Ir dėl to nėra ko stebėtis, nes jų kūrimosi metu būvę keliamiečiai vaikai, net ir kūdikiai, dabar jau yra pensijos amžiaus. Šios žemės gyvenimas yra toks, koks yra, ir niekas jo nepakeis. Čia pora atsisveikinimo žodžių su anais laikais buvusiu jaunuoliu studentu, vėliau tapusiu visuomeninku, uoliu bendruomenininku, jau čia, Čikagoje, mokslus (IIT magistro laipsniu) baigusiu diplomuotu inžinieriumi Vyteniui Šilui, su kuriuo daug metų teko bendradarbiauti, bendrauti ir draugauti lietuviško darbo baruose.

Vytenis Šilas su sūnumis Algirdu (k.) ir Dariumi (d.).

Kartu su tėvais į JAV atvykęs, Vytenis su jais apsigyveno Čikagos Brighton Park apylinkėje, kurioje jau 1915 metais buvo pastatyta lietuvių katalikų bažnyčia ir apie ją susibūręs gausus lietuvių telkinys. Tada lietuviai nuo lietuvių nesišalino, bet glaudėsi kaip galima arčiau vienas kito, ypač prie jau esamų lietuviškų parapijų, nes vienas iš jų pagrindinių tikslų, šalia okupuotos Lietuvos laisvinimo darbo, buvo ir lietuvių išlaikymas. O prie lietuviškų parapijų buvo ir mokyklos, kuriose buvo mokoma lietuvių kalbos, istorijos, tikybos, veikė tautinių šokių grupelės, vyko kita jaunimo lietuviška veikla. Vytenis čia pasiliko gyventi ir, baigęs mokslus, 1952 m. sukūrė savo lietuvišką šeimą, gyvenimo drauge pasirinkęs lietuvaite Vidą Būtėnaitę. Netoli namų rinkosi ir darbovietę: 25 metus iki pensijos vyresniojo inžinieriaus pareigose dirbo International Harvester-Navistar Engineering Center, Hinsdale, IL.

Netrukus jo jauna šeima prisijungė prie lietuviškos veiklos. Vytenis visą gyvenimą buvo uolus ir darbštus JAV Lietuvių Bendruomenės Brighton Park apylinkės narys, dirbo keliose valdybose, dviems jų nuo 1975 m. iki 1978 m. pirmininkavo. Apylinkės valdybai atstovavo ir Algio Regio vadovaujame Lietuvių Bendruomenės komitete Pasauliečių teisėms apsaugoti Šv. Kazimero lietuvių kapinėse, kai Čikagos katalikų vadovybė užsigėdė iš jų išbraukti lietuvišką pavadinimą. Ar ne keista – buvo naikinama ir mirusiųjų lietuvių.

Lietuvių Bendruomenėje prasi-

dėjo ir mudviejų bendradarbiavimas, virtęs nuolatiniu bendravimu ir net draugyste. Su Vyteniui dirbti buvo lengva, miela, taip pat ir naudinga, nes jis buvo ne daug kalbantis posėdžiautojas, bet darbininkas. Vienas iš tų, ant kurių lietuviška veikla ir rėmėsi. Tvarkingas ir pareigingas talkininkas, ruošiant įvairius renginius, sumanus jų organizatorius, sėkmingas lėšų telkėjas, solidarumo mokesčių ir dažnai gerą auką sugebėdavo išlupti net iš didžiųjų skupylų, o Bendruomenės rinkimuose buvo sėkmingas balsų medžiotojas. Visada nepaprastai kantrus. Jo pastangomis negausios apylinkės išdan tuo laiku, kai solidarumo įnašas buvo tik 3 dol., suplaukdavo po 1,000–1,200 dol. kasmet. Domėjosi Vytenis ir Amerikos politika, ne kartą talkininkavo ir vietiniuose rinkimuose, padėjo ir renkant JAV Senatą bei Atstovų Rū-

mų narius. Nesiveržė jis į vadovybes, dirbo žemesnėse pakopose. Tokiose, kuriomis iš tikrųjų visa lietuviška veikla ir remiasi. Sunku jį buvo prikalbėti net į apylinkės pirmininkus. Tačiau juo tapęs, savo pareigas atliko sąžiningai ir įvykdė vieną iš didžiausių Brighton Park apylinkės darbų – suruošė naujovišką, iki to laiko niekur nematytą negirdėtą renginį – lietuvių kalbos tarmių vakarą.

Mat apylinkėje vyko ir nemenka kultūrinė veikla, ypač jaunimo: šoko ir dainavo iki 100 jų sutelkęs ansamblis „Tėviškėlė“, kanklių palydimas vaikų choras, jaunimo tautinių šokių grupė. Čia buvo susibūrę daug dailininkų. Vytenio Šilo vadovaujama LB apylinkės valdyba nutarė bent kai ką iš jų parodyti visuomenei. 1975 m. sausio 11 d. Čikagos lietuvių Jaunimo centre ji suruošė labai įdomų lietuvių kalbos tarmių vakarą (tikrai retas įvykis) ir meno parodą. Nors valdybai, ypač jos pirmininkui, buvo labai daug darbo, tačiau tris dienas trukusi naujovė puikiai pasisekė. Į tarmių vakarą Jaunimo centro didžiojoje salėje norinčių patekti svečių net nebuvo galima sutalpinti. Parodoje 26 dailininkai buvo išstatę 226 kūrinius. Panaši paroda buvo suruošta dar ir 1978 metais. Už daugiametį darbą Lietuvių Bendruomenėje Vytenis Šilas JAV LB vadovybės buvo apdovanotas specialiu žymeniu.

Parapijos patalpose veikė ir lietuviška šeštadieninė mokykla. Nors pagrindiniai jos išlaikytojai buvo tėvai, tačiau stipriausia jų padėjėja visada buvo ir LB apylinkės valdyba. Ją lankė Vytenio ir Vidos Šilų abu sūnūs. Tarp nuolatinių rėmėjų ir aukotojų buvo ir jie patys. Dabar vyresnysis sūnus Algirdas, baigęs politinius mokslus, gyvena Aleksandrijoje, Virginija valstijoje, ir dirba savo politinio ir verslo tyrinėjimo įmonėje. Jaunesnysis sūnus Darius nuo nepriklausomybės pradžios gyvena Lietuvoje, kur dirba žurnalistinį darbą.

Paskiausiu laiku Vytenis visuomenėje jau mažai rodėsi, nes negalvo. Tad mažai ir bebendravome, mažiau apie jį ir žinojau. Iškeliaavo jis

A † A JUOZAS RYGELIS

Mirė 2012 m. kovo 10 d., eidamas 92-uosius metus.

Gimė 1920 m. Lietuvoje, Eglupio kaime, Vilkaviškio rajone, Antano Rygelio ir Veronica (Puodžiukynas) šeimoje.

Gyveno Thompson, CT.

Paliko žmoną Aldoną (Tercijonas), su kuria susituokė 1950 m. balandžio 16 d., penkis suaugusius vaikus, aštuonis anūkus, vieną proanūkę, vieną brolių ir tris seseris.

Mokslus baigė Jėzuitų gimnazijoje Kaune, Vytauto Didžiojo universitete, TU Darmstad Vokietijoje (MSME, metalurgija), MIT ir Columbia University (NY).

Inžineriniai pasiekimai trinties, įtampos ir vibracijos reguliavime: erdvėlaivio suvaldymo pulto pagrindo, terminės apsaugos erdvėlaivio dalims, *gyroscope* stabilizavimo sistemų palydovams, kurie yra naudojami šių dienų GPS sistemose, sukūrimas. Dalyvavo F117 *steth bomber* apskaičiavimuose epoksidinės dervos ir karbono struktūrinės sudėties kūrime.

Patentai: reaktyvinių pavarų kėbulo surinkime, teleskopų lęšių be įtampos kūrime ir kiti.

Labdara: visą savo gyvenimą buvo aktyvus Ateitininkų veikloje, ėjo atsakingas pareigas Lietuvių Bendruomenėje (LB), buvo JAV LB Connecticut apygardos pirmininku iki 1970 m. Išėjęs į pensiją, Putnam aukomis prisidėjo prie Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo Vargdienių seserų Thompson, CT, vie nuolyno, ALK'os archyvo išlaikymo.

A. a. Juozas bus pašarvotas trečiadienį, kovo 14 d., nuo 4 v. p. iki 8 val. vakaro Gilman Funeral Home, 104 Church St., Putnam, CT. Šv. Mišios bus aukojamos ketvirtadienį, kovo 15 d., 11 val. ryto St. Mary Church of the Visitation, 218 Providence St., Putnam, arba pas seseles.

Velionis bus palaidotas Gate of Heaven, Putnam, CT, kapinėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Gilman FH, tel. 860-928-7723

Mažosios Lietuvos Fondo Tarybos pirmininkui, nusipelnusiam Lietuvai visuomenininkui, nepamirštamai prisidėjusiam prie Mažosios Lietuvos enciklopedijos ir žinyno rengimo bei leidybos

A † A VILIUI ALGIRDUI TUMPJONUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime su velionio šeima bei artimaisiais, išgyvenančiais šią skaudžią netektį.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulatas Čikagoje

Liūdėdami dėl brangaus mūsų bendradarbio ir pirmininko, aktyvaus visuomenės veikėjo išėivijoje ir tėvynėje

A † A VILIAUS ALGIRDO TRUMPJONO

netikėtos mirties jo žmonai DANUTEI, dukterims ALDONAI, NIKAI ir KRISTINAI, jų šeimoms ir visiems giminėms reiškiamo giliausią užuojautą.

*Mažosios Lietuvos Lietuvių draugija
Mažosios Lietuvos Fondas*

2012 m. sausio 9 d., sulaukęs 84 m. amžiaus. Giliai rėžė širdį jo mirtis, tuo labiau, kai dabartinių mūsų, Čikagos aplinkoje gyvenančių lietuvių, susižinojimo ryšiai labai pakrikę. Buvusiam pagrindiniam žinių šaltiniui dienraščiui „Draugas“ išeinant tik tris kartus per savaitę, o dėl pašto aplaidumo dar ir po kelias dienas vėluojant, apie Vytenio iškeliamą į Amžinybę sužinojau, kai jis

jau buvo palaidotas. Tad negalėjau nė paskutinio sudie bent koplyčioje pasakyti.

Ilsėkis, mielas bičiuli, bendradarbi, amžinoje Aukščiausiojo globoje, garbingai atlikęs žemiškąją užduotį sau, savo šeimai ir savo tėvynėi. Mano nuoširdžiausia užuojauta šeimai. Kartu su jumis liūdintis

Bronius Nainys

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **A. a. Antanas Bindokas staiga mirė** š. m. kovo 11 d., sulaukęs 54 metų amžiaus. Jis buvo Danutės ir Vytauto Bindokų sūnus, Algirdo, Vyto ir Pauliaus brolis.

■ **„Seklyčioje“ (2711 W. 71st St., Chicago, IL)** kovo 14 d., tradicinių popiečių metu, 2 val. p. p. bus rodomas Jono Ohmano/Juozo Saboliaus dokumentinis filmas „Laisvės trajektorijos“. Šis filmas supažindina žiūrovus su Lietuvos siekais atgauti nepriklausomybę, pradėdant su Molotov-Ribbentrop sutartimi, baigiant Lietuvos Nepriklausomybės atstatymu 1990 m. kovo 11 d. Filme gausu archyvinės medžiagos. Po filmo – užkandžiai. Visi kviečiami dalyvauti. Tel. pasiteiravimui 773-476-2655.

■ **Kovo 17–18 dienomis vyskupas R. Norvila Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje** (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL) ves Gavėnios rekolekcijas.

■ **Kovo 20 d. nuo 9 val. r. iki 3 val. p. p.** vyskupas R. Norvila dalyvaus Gavėnios susikaupime Ateitininkų namuose. Būtina užsiregistruoti iš anksto el. paštu vlasr@aol.com arba tel. 708-349-7426 (Loreta Grybauskienė).

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje** (2745 W. 44th St., Chicago, IL) kovo 22 d., penktadienį, 8 val. r. šv. Mišias koncelebruos Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila, kun. Jaunius Kelpšas, naujasis Brighton Park parapijos klebonas kun. Robert Coleman ir kun. Edvard Maxa. Po pamaldų parapijos salėje susitikimas su vysk. R. Norvila. Bus aptariamas kunigo iš Lietuvos iškvietimo klausimas. Kviečiame šiame susirinkime dalyvauti Cicero, Marquette Park, Lemont ir Waukegan gyvenančius lietuvius. Sekmadienį, kovo 18 d. 10:30 val. r. šv. Mišias atnašaus kunigas dr. Augustinas Kulbis, OSM. Prieš šv. Mišias kalbėsime Palaimintojo Jurgio Matulaičio litaniją.

■ **Sekmadienį, kovo 25 d. 2 val. p. p.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) 1949 metų kovo trėmimų minėjimas. Ta proga kviečiame aplankyti Balzeko lietuvių kultūros muziejuje veikiančią parodą „Nepalaužta viltis/ Hope and Spirit“, kurią pristatys parodos kuratorius dr. Audrius Plioplys. Jis taip pat pateiks naujos informacijos apie tremtinių iš Sibiro raštus laiškus. Daugiau informacijos rasite muziejaus internetinėje svetainėje www.balzekasmuseum.org

■ **Kviečiame į susitikimą su viena „Tavo ir mano gyvenimo džiaugsmo knygų“ autorių Aušra Bijaminiene**, kuris vyks Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL 60439) š. m. kovo 30 d. 7 val. v. Visus norinčius susipažinti su autore ir sužinoti daugiau apie šią nepaprastai įkvepiančią ir prasmingą knygą kviečiame registruotis el. paštu bijaminiene@yahoo.com iki kovo 25 d.

■ **Ateitininkų Šalpos fondo metinis narių suvažiavimas ir vakarienė įvyks** kovo 31 d., šeštadienį, Ateitininkų namuose. Suvažiavimo pradžia 4 val. p. p. (registracija). Vakarienė – 6 val. v. Kvietimus galima užsisakyti pas Pranutę Domanskienę tel: 708-246-0049 po 5 val. p. p. arba el. paštu FLD85@aol.com

■ **Balandžio 1 d., Verbų sekmadienį**, Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre 1 val. p. p. vyks susitikimas su režisieriumi Arvydu Barysu ir filmo „Algimantas Kezys“ iš ciklo „Žymiausi pasaulio lietuviai“ pristatymas. Šv. Velykų proga taip pat bus parodytas režisieriaus sukurtas filmas „Lietuviškas kalendorius“. Susitikime dalyvaus A. Kezys.

■ **Balandžio 1 d., Verbų sekmadienį**, nuo 8 val. r. iki 3 val. p. p. Lietuvos Dukterys Pasaulio lietuvių centre, Lemont, rengia kasmetinį pyragų ir tortų išpardavimą PLC, Lemont. Galėsite nusipirkti margučių ir kitokių namų darbo gaminių. Kviečiame apsilankyti ir paremti draugijos veiklą. Atvykę galėsite pasivašinti kavute, pasmaguriauti skanėstais.

■ **Pianistės Aleksandros Žvirblytės ir smuikininkės Lindos Veleckytės koncertus „Aukštinės stygos“** vyks sekmadienį, balandžio 29 d., 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. Į labdaros koncertą visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **J. Matulaičio slaugos namų salėje** (10 Thurber Rd., Putnam, CT) kovo 18 d. vyks renginys, skirtas Lietuvos Nepriklausomybės dienai. Programoje: 12 val. p. p. šv. Mišios Nekaltai Pradėtosios Šv. Mergelės Marijos vardgidenių seserų vienuolyno patalpose (600 Liberty Highway, Putnam, CT); 1 val. p. p. – pietūs; 2 val. p. p. – Nepriklausomybės dienos minėjimas J. Matulaičio slaugos namų salėje. Prelegentė - Rita Kazragienė, ministrė patarėja, LR nuolatinėje JT misijoje New York. Meninę programą atliks smuikininkė Barbora Valiukevičiūtė.

■ **Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolijos** (600 Liberty Hwy, Putnam CT 06260) seserys kovo 17–18 dienomis kviečia į Gavėnios rekolekcijas. Programą ves seselė Ignė, liturgiją – kun. I. Sadauskas. Šeštadienį 9:15 val. r. pirmasis pristatymas ir apmąstymas. Programa baigsis sekmadienį pietumis. Tel. pasiteiravimui 860-928-7955; el. paštas sesigne@gmail.com

■ **Kovo 20 d., antradienį, nuo 7 val. v. iki 9 val. v.** klubo „Gintarinės šaknys“ susirinkimas Lietuvių namuose (2715 Allegheny Ave., Philadelphia, PA). Susirinkimo tema „Maironis – jo gyvenimas, poezija ir reikšmė Lietuvai“. Daugiau informacijos galite gauti el. paštu millemarks@aol.com

■ **36-ajame „Cleveland International Film festival“**, penktadienį, kovo 30 d. 5 val. p. p. ir sekmadienį, balandžio 1 d., 7:25 val. v. Tower City Center kino salėje „Tower City Cinemas“ (230 W. Huron Rd., Cleveland, OH 44113) bus rodomas lietuvių režisieriaus Kristijono Vildžiūno filmas „Kai apkabinsiu tave“.

■ **Evelinos Puzaitės rečitalis balandžio 1 d. 2 val. p. p.** vyks Weill Recital Hall (154 West 57th St., New York, NY). Skambės M. K. Čiurlionio, S. Rachmaninov, S. Prokofjev, F. Liszt, Zoltan Kodaly ir pačios E. Puzaitės kūriniai. Tel. pasiteiravimui 212-239-4699.

Čikagoje su vizitu lankėsi Lietuvos švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius. Vizito metu ministras apsilankė Maironio (Lemont) ir Čikagos liuanistinėse mokyklose. Nuotraukoje švietimo ministras G. Steponavičius su grupe Čikagos liuanistinės mokyklos mokytojų. **Laimos Apanavičienės nuotr.**

Kviečiame siūlyti kandidatus į JAV Lietuvių Bendruomenės atstovus PLB XIV Seime

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės XIV Seimas šaukiamas Vilniuje 2012 m. rugpjūčio 7–10 d. JAV Lietuvių Bendruomenei Seime gali atstovauti 30 atstovų, kuriuos išrinks JAV LB XIX Taryba.

JAV LB Tarybos nutarimu, kandidatus gali siūlyti bent du JAV LB nariai. Pasiūlymus siųsti iki 2012 m. kovo 31 d. JAV LB rinkimų komisijos pirmininkei Janinai Udrienei el. paštu udrys@sbcglobal.net arba adresu 31220 Country Ridge Cr., Farmington Hills, MI 48331. Daugiau informacijos galima gauti tel. 248-788-3417.

Kiekvienas siūlomas kandidatas turi raštiškai sutikti:

1. Vykti į PLB Seimą Vilniuje ir susimokėti visas kelionės, apsisistojimo ir pragyvenimo išlaidas (pagal JAV IRS nuostatus kelionės ir apsisistojimo, bet ne pragyvenimo išlaidas galima nusirašyti nuo pajamų mokesčių).
2. Dalyvauti visuose PLB Seimo posėdžiuose.

Už JAV LB XIX Tarybos trečiojoje sesijoje jau pasiūlytus ir visus kitus siūlomus kandidatus korespondencinis JAV LB XIX Tarybos narių balsavimas vyks nuo 2012 m. balandžio 1 iki 15 dienos. 30 kandidatų, surinkusių daugiausiai balsų, taps JAV LB atstovais PLB Seime.

Jeigu išrinktas JAV LB atstovas dėl rimtos priežasties negali dalyvauti PLB Seime, jis privalo apie tai kuo skubiau pranešti raštu JAV LB XIX Tarybos prezidentui aukščiau nurodytu adresu. Vietoje jų dalyvauti PLB Seime bus kviečiamas kitas daugiausiai balsų surinkęs kandidatas. Yra labai svarbu, kad JAV LB būtų atsakingai atstovaujama PLB Seime.

JAV LB XIX Tarybos prezidentas

Šiais metais Lietuvių Fondas savo 50-metį švenčia ne tik pokyliu, bet ir konkursu, pavadintu „Lietuva, aš turiu tave“, kuriame galėjo dalyvauti visų amžių tiek užsienyje, tiek Lietuvoje gyvenantys lietuviai. Konkurso rėmėjai – LF tarybos ir valdybos nariai. Konkurso nugalėtojai bus paskelbti netrukus – kovo 15 dieną.

Nuotraukoje (iš kairės): kovo 3 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, susirinkusiai LF konkurso „Lietuva, aš turiu tave“ vertinimo komisijai – Agnei Vertelkaitei (komisijos pirmininke), kun. Valdui Aušrai, Dariui Polikaičiui, Norai Aušrienei ir Daliai Cidzikaitei – nebuvo lengva įvertinti daugiau nei 100 įvairaus žanro kūrinių ir išrinkti nugalėtojus.

„Draugo“ info; Jūratės Mereckienės nuotr.